

בעזרת השם יתברך

מֵאַמְרֵי

חֵרְבֵן

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

מלוקטים מספר

חֲזֵהוּר הַקָּדוֹשׁ

עם ביאור הנפלא

מתוק מדבש

המפרש כל מלה ומלה בדרך קל וקצר

מאת הגה"ק המקובל

רבי דניאל פריש זצוקללה"ה

ספרי המחבר בעל מתוק מדבש צוק"ל

סידור מתוק מדבש
לשבת קודש
קלימות החול
עם שילוב תורת אמונת
ספרד, אשכנז,
עדות המזרח

זמירות מתוק מדבש
לשב"ק וז"ט
עם ילקוט התנועות
סוגות מסכת
האר"י הקדוש

מאמרי זוהר הקדוש
ע"פ מתוק מדבש
סדר א' - שבת, מועדים
סדר ב' - סדר היום,
כנינים

שער הכוונות שבת
הוא שער השישי
של השמונה שערים
מתורת הארי"ל
אוסף נכתב על המד"ז

שער הגלגולים
הוא אחד מן השמונה
שערים מתורת
האר"י, שנכתבו
ע"י תלמידו מהר"ד
זיע"א
ב' חלקים

אוצרות חיים
ע"פ מתוק מדבש
הוא השער
והמבוא אל קבלת
האר"י ל שכתב ע"י
מהר"ד זיע"א
ב' חלקים

שער זוהר
מבוא
לכל הבא לעסוק
בספרי זוהר הקדוש
ובתורת הגמ"ד

אוצר זוהר
אלפי ערכים
מגוונים מדברי
הזוה"ק ותיקוני זוהר
זו"ה ע"פ סדר א"ב

חק לישראל
ע"פ מתוק מדבש
הוא משנת חומשי
תורה מסודרים לפי
ימות השבוע למשך
כל השנה

ימי הבחורות ובר מצוה
הדרכת ליום
הבר מצוה ולכלל
בחורי החמד בתחילת
דרכם כבמות ה'

וספרתם לכם
התנועות ישירות
לתיקון המידות
לכל יום ויום
לימי ספירת העומר

האדרות
ע"פ מתוק מדבש
אדרא רבא
ואדרא זוטא
אדרא דמשכנא
וספרא דצניעותא

יום החופה
לחתן ולכלה
עניי הלכה ומוסר,
דינים ומנהגי החופה
החתונה זו' ימי
המשתה

כתר הצניעות
לשב"ק-אדי"ש
דברים מלהיבין חיזוק
הצניעות הליכות
והלכות והדרכות
לכבוד ישראל ביסודי
הצניעות

קדושה וצניעות השלם
הדרכות והתנועות
איש וביתו בענין
"קדש עצמן"
במותר לך"

כוונת הברכות
מעלת המאמר ברכות
מוקטת מדברי חז"ל
ומספרי הראשונים
והאחרונים

שמירת המחשבה
חובת ומעלת
שמירת המחשבה
ועצות ומנהגות
מועילות לכל א"י"א

הגדה של פסח
מתוק מדבש
עם ילקוט מונות
והנחות מסכת
האר"י ז"ל

הקדמה

בעמדינו בשער הקונטרס מאמרי חורבן בית המקדש עלינו להתעורר כי הנה בדורינו זה כאשר עומדים אנו קרוב לאלפיים שנה מחורבן בית מקדשינו ותפארתנו, ובעוה"ר הירידה בגלות הרוחני מתרבה מיום אל יום, כמאמרם ז"ל (מוטה דף מט ע"א) בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו ה' ירחם, וריבוי עניני הגשמיים והבלי תענוגי העוה"ז משכחים את תכליתו של האדם והוכתו בעולמו, והלב הולך ומטמטם מלהרגיש את גלות השכינה ומה שנחסר מאתנו בחורבן ביהמ"ק, כאשר זכו ישראל קדושים לראות ולהרגיש את זיו נועם השכינה הקדושה בביהמ"ק בהקרבת הקרבנות, ומאיך נמנע מאיתנו ענין הכפרה והנקיון מהחטאים, ואכן הן הם בעוכרינו, לכן חובתינו להתחזק במצות הצפייה לנאולה שהיא מצות עשה לדעת הסמ"ק ואמרו חז"ל (שבת דף לא ע"א) כי כרינו של אדם שואלין ודורשין ממנו בדבר צפית לישועה, והיינו שעלינו להשתוקק ולצפות וליחל על גאולת השכינה הקדושה וכלל ישראל, ועל ביאת משיח צדקנו ובנין בית מקדשינו, כמאמר הכתוב (חבקוק ב ג) אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא ולא יאחר.

ובן אנו אומרים ב"ג העיקרים להרמב"ם ז"ל אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו ככל יום שיבא. אשר בזה אנו מקרבים את הגאולה כמבואר במדרש (ילקוט תהילים תשלו), (אפילו) אין ביד ישראל אלא הקיווי כדאי הן לגאולה בשכר הקיווי.

גם נכלל בזה ענין התעוררות הזכירה, אשר הרב בעל החרדים בספרו (פרק לה) מנה זאת כמצות עשה מדברי קבלה ומדברי סופרים, כמ"ש (תהלים קלו ה) אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, כלומר שעלינו לזכור תמיד את בית המקדש, ירושלים וחורבנם, וכן את ירידת השכינה בגלות, הריגת הצדיקים, וגלותן וצערן של ישראל הקדושים, בגלות הרוחני והגשמי בכללות ובפרטות, שעל כל זה יש להרבות בבכיה, ובפרט בעת אמירת תיקון חצות, ביחוד בימי בין המצרים, ולאונן ולקונן בלבנו על צער השכינה ומשיח צדקנו אשר הוא מחולל בעונותינו, ובוה נבא לשלימות נפשנו ורוחינו כמאמר הערות דבש (ח"א דרוש א בביאור ברכת ולירושלים עירך), וזה לשונו, צריך להוריד דמעה מאין הפוגות, על בנין ירושלים והחזרת קרן דוד, כי הוא תכלית שלימות האנושי, ואם אין לנו ירושלים ומלכות בית דוד למה לנו חיים, וכו', ואם מלאכי מעלה קוראים בכבי וקינה על חורבן ירושלים יומם ולילה לא יחשו, והם אבלי ציון, איך נחשה אנו ולא נבכה על חילול ה', עכ"ל.

ובכת הבכיה של השכינה הקדושה יחד עם בני ישראל נגאל במהרה כמבואר בזה שמות (דף יב ע"ב), וזה לשונו (עם ביאורינו) אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לְיִמְנָא דְאַתִּי מַה בְּתִיב לַעֲתִיד לְבָא מַה כְּתוּב, בְּבִבְי יְבוּאָו וּבְתַנְנִינִים וְגו', מַהוּ בְּבִבְי יְבוּאָו כַּאֲזוּ כְּכִי, וְאִמַר בְּזִכְרוֹת בְּכִי דְאַם תִּילֵד שְׁחִיא רְחֵל, יְבוּאָו וְיִתְבַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא בִּזְכוֹת כְּבִיתָהּ שֶׁל הַשְּׁכִינָה יִתְקַבְּצוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׁוֹרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל לָא תִלְיָא אֱלָא בְּבִבְי גְּאוּלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָה תִלְיָה אֱלָא בְּבִבְי, עכ"ל. ובזכות הצער והבכיה על חורבן בית המקדש נוכח לראות בשמחתה במהרה, כמבואר בזה בשלח (דף נ"ה ע"ב), וזה לשונו (עם ביאורינו) בָּל בַּר נֶשׁ דְּבִבְי וְאָרִים קָלִיָּה עַל חֲרָבִין בִּיתִיָּה דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹּל אָדָם שְׂבוּכָה וְנוֹשָׂא וּמְרִים קוּלוֹ עַל חוֹרְבָן בֵּיתוֹ שֶׁל הַקֹּבֶה, וְכִי לְמַה דְּבְרִיתִיב לְבִתְרָה יִזְכֶּה לְמַה שְׂכְּתוּב

הקדמה

אחר כך יִחַדּוּ יְרֵנּוּ שִׁיחַד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִרְנֵן לְהַקְבֵּ"ה בְּשִׂמְחָה בַּעַת הַגְּאוּלָּה, וְזָכִי לְמַחְמֵי לִיָּה
בְּיִשׁוּבָא בְּחֻדְוֹתָא וַיִּזְכֵּה לְרֵאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּישׁוּבוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּנוֹ אֲמֵן.

וּבְוֹדֵאֵי שְׂבִיחָה וּבְזִכּוֹת הַהַתְּעוֹרְרוֹת בְּתִקּוֹת הַגְּאוּלָּה וְהַהֲשַׁתְּפוֹת בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה וּבְנִיַּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עִם סְגוּלָּה, נִזְכֵּה בְּקִרְוֵב שִׁיקוּיִים בְּנֵי מִקְרָא שְׂכֵתוֹב וְקִרְאָתָם דְּרוּר בְּאַרְצָן לְכָל יוֹשְׁבֵיָה,
בְּבִיַּאת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוּל לְחִירוֹתֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּנוֹ אֲמֵן.

תוכן המאמרים

- "מאמר צעקת האבות"** ז
- ובו מבואר שבשעה שנחרב בית המקדש עלה קול הצער של בני ישראל ונתעורר על קברי האבות ומיד התעוררו האבות והאמהות, ובאו אל משה רבינו ומיד התעורר משה ובא עמהם אל יהושע והלכו כולם יחד אל ארץ הקדושה ומצאו שנחרבה, ונכנסו לביהמ"ק וראו שנשרף ועשו בו הספד כדי לעורר את הרחמים העליונים, וכל מלאכי עליון ככו עמהם ועל ידי הבכיות התעורר הקב"ה ובא אליהם, וקמו האבות ולימודו זכות על בני, והקב"ה ענה להם שחטאו לפניו, וענו האבות שאמנם צריכים הם לרצות ולטהר עונותיהם על ידי היסורים והגלות עד שיהא עת רצון מה' לגאול אותם במהרה בימנו אמן.
- "מאמר הספד רחל"** יא
- בו מבואר שרחל הרימה קול בכיה במרירות גדולה, ומענה להקב"ה שכדי שלא תתבוז לאה אחותה מסרה את נפשה ומסרה את הסימנים ללאה והכניסה את צרתה בביתה, ואתה שמדתך רחום וחנן היה לך לעבור על עונותיהם, ולא רצתה לקבל תנחומין עד שנשבע לה הקב"ה שיגאל את בניה, במהרה בימנו אמן.
- "מאמר שאגת השכינה בתחילת הלילה"** יד
- בו מבואר שבכל לילה נשמע קול מרירות מכאבה של ציון מרום רקיע עד למטה, ומלמטה עד רום רקיע, כי בתחילת הלילה בוכה השכינה ושואגת מלמעלה ברום הרקיע עד למטה, ואחר כך יורדת השכינה למקום מזבח החיצון ורואה את מקומה שהוא חרב ונטמא בטומאה, אז מיללת ושואגת השכינה עד רום הרקיע איך נסתלק כל השפע שהיה על ידי הקרבנות, וששת אלפים מלאכים שהיו נהנים מן הקרבן בכל יום, יורדים עם השכינה ובוכים על ביטול עבודת הקרבנות.
- "מאמר סדר חורבן ביהמ"ק"** יד
- בו יבואר שבשעה שגזר הקב"ה שיחרב ביהמ"ק אז קרא לכל צבאות השמים, ופתח הקב"ה בהספד על בני, והשביע את המלאכים שבד' רוחות העולם שישניחו על בני ישראל כשיתפזרו שם בני ישראל, ואמר הקב"ה אל השכינה שתלך עם בני בגלות לשמור אותם, ואמרה השכינה להקב"ה אין אני יכולה לראות כאשר שונאיהם מכלים אותם, אז נשבע הקב"ה לגאול את ישראל באחרית הימים כמו שכתוב "ויש תקוה לאחריתך" במהרה בימנו אמן.
- "מאמר בכיית מלאכי מעלה"** כו
- בו מבואר כי כשנכנסת הלילה שדומה לגלות אין המלאכים נכנסים לפני הקב"ה לשיר וכל שירתם הוא מבחין, ובחצות הלילה הקב"ה בועט ברקיע ומזדעזעים עליונים ותחתונים מחמת גודל צער השכינה, ואז כל המלאכים בוכים על חורבן בית המקדש, ואין נחת לפניו אלא בזמן שמתעוררים למטה בלימוד התורה. ואמר עוד שאין המלאכים אומרים קדושה אלא כשכני ישראל למטה מקדשים את השי"ת, ואז עולה הקדושה מלמטה ומלמעלה יחדיו.
- "מאמר אבילות בתשעה באב"** כח
- בו מבואר שאחר שחטאו ישראל ונחרב ביהמ"ק נאמר על שכינה איכה ישבה "בדד" ועל כן צריך לכבות את הנרות בליל תשעה באב, ועושים הספד, ויושבים על הארץ כאבלים.
- "מאמר בכיית יוסף"** כט
- בו יבואר שמה שבכה יוסף על צוארי בנימין, לרמוז לו כי כמו שנמכר יוסף ע"י שגאה ולשון הרע, כן על ידי זה יחרבו ב' בתי המקדש. וכשבית המקדש נחרב כל העולם נחשר, והשמש לא האיר וגם השמים והארץ והכוכבים לא השפיעו את כוחם, יהי רצון שיבנה במהרה בימנו אמן.

מאמר צעקת האבות

אִיכָה, רַבִּי פִּנְחָס פֶּתַח (ירמיה לא ד) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים
וְגוֹמֵר, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרְבַּ בֵּי מִקְדָּשָׁא וְאַתּוּקְד, אֲתָא קָלָא וְאִיתְעַר
עַל קַבְרֵי אַבְהֵן קְדָמָאִי, וְאָמַר, אַבְהֵן קְדָמָאִי אַתּוּן דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָּא,
וְלֹא יָדְעִיתוּן צַעְרָא דְעִלְמָא, בְּנִיכּוֹן דְּגַדְלָתוּן בְּצַעְרָא וְאִעִילָתוּן לֹון
בְּהִימְנוּתָא סְגִי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא מִיתוּ, וְהָא אֲתַקְטְלוּ, וְהָא אֲזִלוּ
בְּגִלוּתָא בֵּין שְׁנְאִיהוּן, יְדִיהוּן מְהֵדְקֵן לְאַחֻרָא, מִיִּיתִין בְּכַפְנָא, וּבְתִיהוּן
אַתּוּקְד, אֲן רַחֲמִין דִּילְכוּן, אֲן מְהִימְנוּתָא דִּילְכוּן, קוּמוּ אִיתְעַרוּ לְגַבְיִיהוּ.

מתוק מדבש

"מאמר צעקת האבות" ובו מבואר שבשעה שנחרב בית המקדש עלה קול הצער של בני ישראל ונתעורר על קברי האבות ומיד התעוררו האבות והאמהות, ובאו אל משה רבינו ומיד התעורר משה ובא עמהם אל יהושע והלכו כולם יחד אל ארץ הקדושה ומצאו שנחרבה, ונכנסו לביהמ"ק וראו שגשרף ועשו בו הספד כדי לעורר את הרחמים העליונים, וכל מלאכי עליון ככו עמהם ועל ידי הבכיות התעורר הקב"ה ובא אליהם, וקמו האבות ולימודו זכות על בניו, והקב"ה ענה להם שחמאו לפניו, וענו האבות שאמנם צריכים הם לרצות ולטהר עונותיהם על ידי היסורים והגלות עד שיהא עת רצון מה' לגאול אותם במהרה בימנו אמן.

(מקור המאמר נזכר מדש איכה דף ק"א ע"ג וצנצ'אורינו כך ג עמ' תרסא-תרסב)

מאמר הבא בשינוי ענין ולשון מובא באריכות במדרש איכה רבתי פתיחתא כ"ד

אִיכָה יִשְׁבֵה בְּרַד הַעִיר, רַבִּי פִּנְחָס פֶּתַח לִפְרֵשׁ מַה שֶּׁכָּתוּב קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי
תִמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנִיהָ, הִנֵּה בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרְבַּ בֵּי מִקְדָּשָׁא וְאַתּוּקְד בִּשְׁעָה
שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִשְׂרַף, אֲתָא קָלָא הוּא קוֹל צַעַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִיתְעַר עַל קַבְרֵי אַבְהֵן
קְדָמָאִי וְנִתְעוֹרַר עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת הָרִאשׁוֹנִים, וְאָמַר וְכַךְ אָמַר הַקּוֹל אַבְהֵן קְדָמָאִי אַבוֹת
הָרִאשׁוֹנִים, אַתּוּן דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָּא אַתֶּם נִרְדָּמִים בְּשִׁינְתָּא, וְלֹא יָדְעִיתוּן צַעְרָא דְעִלְמָא וְאִין
אַתֶּם יוֹדְעִים אֵת הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם, הִרִי בְּנִיכּוֹן דְּגַדְלָתוּן בְּצַעְרָא בְּנִיכִים שֶׁגִּדְלָתֶם בְּצַעַר
וּבְקוּשִׁי, וְאִעִילָתוּן לֹון בְּהִימְנוּתָא סְגִי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהִכְנַסְתֶּם אוֹתֶם בְּאִמּוֹנוֹתוֹ
הַגְּדוּלָה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, הָא מִיתוּ וְהָא אֲתַקְטְלוּ הִרִי מַהֵם מִתּוֹ בְּדַבְרֵי, וּמַהֵם נִהְרְגוּ
בְּחֶרֶב, וְהָא אֲזִלוּ בְּגִלוּתָא בֵּין שְׁנְאִיהוּן יְדִיהוּן מְהֵדְקֵן לְאַחֻרָא וּמַהֵם הִלְכוּ בְּגִלוּת בֵּין
שׁוֹנְאִיהֶם כְּשִׁדְיֵיהֶם קְשׁוּרוֹת לְאַחֻרֵיהֶם, מִיִּיתִין בְּכַפְנָא וּמַהֵם מִתִּים בְּרַעַב, וּבְתִיהוּן אַתּוּקְד
וּבְתִיהֶם נִשְׂרְפוּ, אֲן רַחֲמִין דִּילְכוּן אִיפֵה הֵם הִרְחַמִּים שְׁלָכֶם, אֲן מְהִימְנוּתָא דִּילְכוּן אִיפֵה
הִנְאִמְנוֹת שְׁלָכֶם, קוּמוּ אִיתְעַרוּ לְגַבְיִיהוּ קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ אֵל בְּנִיכֶם וְתִרְאוּ אֵת צַעְרֶם.

מִיָּד אֶתְעָרוּ אֲבָהֶן וְאִמָּהֶן, וְאָזְלוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, אָמְרוּ לֵיהּ, מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא, אָן אֵינּוּן בְּנִין, אָן שְׂבָקְתָּ לּוֹן, מִיָּד אֵיתְעַר מֹשֶׁה וְאָזַל עִמָּהוֹן לְגַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ, אָמַר לֵיהּ, בְּנֵי אֲבָהֶן אֵלִין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפַקְדְּנֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוֹן, וְשְׂבָקִית לּוֹן בִּידְךָ, אָן אֵינּוּן.

אָתִיב יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר, רַבִּינוּ מֹשֶׁה, בְּאַרְעָא קִדְשָׁא שְׂבָקִית לּוֹן, וּפְלִיגִית לּוֹן אַרְעָא עַל פּוּם עַדְבָּא כְּמָה דְּפַקְדְּתַנִּי, וְכִלְהוּ שְׂבָקִית גְּבַר עַל אַחְסַנְתִּיהּ וְעַל עַדְבֵיהּ.

מִיָּד אָזְלוּ פּוּלְהוּ לְאַרְעָא קִדְשָׁא, וְאַשְׁכַּחוּ לָהּ דְּאֶתְחַרְבָּא, דְּלֹא אֶשְׁתַּמַּע בָּהּ קָלָא, עָאלוּ לְבֵי מַקְדְּשָׁא, וְחָמוּ דְּאֶתְוֹקֵד, עַבְדוּ בַּהּ הֶסְפִּידָא,

מתוק מדבש

מִיָּד אֶתְעָרוּ אֲבָהֶן וְאִמָּהֶן מִיָּד נִתְעוֹרְרוּ הָאבוֹת וְאִמֵּהוֹת שְׁהִיו מֵרַכְבָּה לְמַלְכוּת וּלְשִׁלַּשׁ מִדּוֹת חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֶרֶת, וְאָזְלוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה וְהִלְכוּ אֶל מֹשֶׁה שְׁהִיה בְּסוּד הַדַּעַת לְמַעְלָה מֵהֶם, אָמְרוּ לֵיהּ לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא מִשְׁה הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, אָן אֵינּוּן בְּנִין אִיפֵה הֵם הַבְּנִיִּים, אָן שְׂבָקְתָּ לּוֹן אִיפֵה עֲזַבְתָּ אוֹתָם, מִיָּד אֵיתְעַר מֹשֶׁה וְאָזַל עִמָּהוֹן לְגַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ מִיָּד הִתְעוֹרַר מֹשֶׁה וְהִלֵּךְ עִמָּהֶם אֶל יְהוֹשֻׁעַ, שְׁהוּא הִיה מוֹשֶׁרֶט זְמַלְכוּת צָסוּד פְּנֵי לְזַנְיָה, אָמַר לֵיהּ מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ בְּנֵי אֲבָהֶן אֵלִין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הָאבוֹת הָאֵלוּ, שְׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפַקְדְּנֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוֹן שְׂפַקֵּד אוֹתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, וְשְׂבָקִית לּוֹן בִּידְךָ וְעֲזַבְתִּי אוֹתָם בִּידְךָ, אָן אֵינּוּן אִיפֵה הֵם.

אָתִיב יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר הַשִּׁיב יְהוֹשֻׁעַ וְאִמַר, רַבִּינוּ מֹשֶׁה, בְּאַרְעָא קִדְשָׁא שְׂבָקִית לּוֹן עֲזַבְתִּי אוֹתָם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא סוּד הַמַּלְכוּת, וּפְלִיגִית לּוֹן אַרְעָא עַל פּוּם עַדְבָּא כְּמָה דְּפַקְדְּתַנִּי וְחִלַּקְתִּי לְהֵם אֶת הָאַרְץ עַל פִּי הַגּוֹרֵל כְּאִשְׁרֵי צִוִּיתִי, וְכִלְהוּ שְׂבָקִית גְּבַר עַל אַחְסַנְתִּיהּ וְעַל עַדְבֵיהּ וְאֵת כּוֹלֵם עֲזַבְתִּי אִישׁ אִישׁ עַל נַחְלָתוֹ וְעַל גּוֹרְלוֹ, ר"ל כֹּל שְׂבַט עַל מְקוּם רְמִיזָתוֹ וּמְקוּם רּוּחַנִיּוֹתוֹ וּבַחֲנִיתוֹ בְּמַלְכוּת.

מִיָּד אָזְלוּ פּוּלְהוּ לְאַרְעָא קִדְשָׁא מִיָּד הִלְכוּ כּוֹלֵם לְאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, וְאַשְׁכַּחוּ לָהּ דְּאֶתְחַרְבָּא וּמִצְאוּ אוֹתָהּ שְׁנַחֲרַבָּה, (הֵיינו הַנְּחִינָה הַאֲחֻרּוֹנָה שְׁזַמְלָכוֹת, שְׁנֵה הוּא סוּד הַסּוֹרֵטֵן וְהַגּוֹלוֹת), דְּלֹא אֶשְׁתַּמַּע בָּהּ קָלָא וְלֹא נִשְׁמַע בָּהּ קוֹל מַחְמַת רּוּב הַשְּׁמֻמוֹן, עָאלוּ לְבֵי מַקְדְּשָׁא וּנְכַסּוּ לְבֵית הַמַּקְדֵּשׁ, (שְׁהוּא נְחִינָה פְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַמַּלְכוּת), וְחָמוּ דְּאֶתְוֹקֵד וּרְאוּ שְׁנִשְׂרָף בְּדִינֵי אֵשׁ הַגְּבוּרָה הַחֲזָקָה, עַבְדוּ בַּהּ הֶסְפִּידָא וְעִשּׂוּ כּוֹ הַסּוּפֵד, לְעוֹרֵר אֶת הַרְחָמִים

עד דַּאֲשַׁתְּמַע קָל מְרִירוֹ דְּבִכְיָה לְרוּם שְׁמַיָּא, וְכָל מְלֹאכֵי עֵילְאֵי בְּכוֹ
עֲמַהוּן לְעֵלְא.

אִיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא וְאַתָּא לְגַבְיַהוּן, וְאַשְׁפַּח לֹון מְמַרְרִין בְּקָל
בְּכִיָּה, גּוֹ עֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא, אָמַר לֹון, רְחִימִין דְּנַפְשָׁאֵי מָה
אַתּוּן הֶכָּא, (שם י"א טו) מָה לִּידִידֵי בְּבִיתִי.

קָם אַבְרָהָם סָבָא בְּקַדְמִיתָא, וְאָמַר קַמִּיהּ, מָאֲרִי דְּעֵלְמָא, אַתְּ יָדַעְתָּ
דְּאַזְלִית קַמָּךְ בְּאוּרַח קְשׁוּט, עֶשֶׂר זְמַנִּין נְסִית לִי וְקִיַּמִּית בְּכֵלְא,
בְּנֵי אָן אֵינוּן, לָא שְׁמַעְנָא קָל מְלִיהוּן בְּאַרְעָא דְּאוּמִית לִי לְקִיַּמָּא
לְהוּן בְּה.

אָמַר לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא, אִי אַבְרָהָם רְחִימָא דְּנַפְשָׁאֵי, (שם) וּבִשְׁר
קְדָשׁ יַעֲבְרוּ מְעֵלְיָךְ, בְּטִילוּ מִיַּנְיַיהוּ בְּרִית קְדִישָׁא, וּפְלַחוּ עֲבוּדָה

מתוק מדבש

העליונים, עד דַּאֲשַׁתְּמַע קָל מְרִירוֹ דְּבִכְיָה לְרוּם שְׁמַיָּא עד שנשמע קול מרירות הבכיה
לרום השמים, בסוד שערי דמעה הנפתחים על ידי מי הדמעות, וְכָל מְלֹאכֵי עֵילְאֵי בְּכוֹ
עֲמַהוּן לְעֵלְא וכל מלאכי מעלה שבהיכלות העליונים בכו עמהם למעלה.

והנה על ידי אלו הבכיות אִיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא וְאַתָּא לְגַבְיַהוּן התעורר הקדוש
ברוך הוא שהוא הבינה שהיתה מסולקת מהם, ובא אליהם, וְאַשְׁפַּח לֹון מְמַרְרִין
בְּקָל בְּכִיָּה גּוֹ עֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא ומצא אותם ממררים בקול בכיה בתוך עפר המקדש,
אָמַר לֹון אמר להם הקדוש ברוך הוא, רְחִימִין דְּנַפְשָׁאֵי מָה אַתּוּן הֶכָּא אהוביי נפשי
מה אתם נמצאים כאן, מָה לִּידִידֵי בְּבִיתִי.

מיד קָם אַבְרָהָם סָבָא בְּקַדְמִיתָא קָם אברהם הזקן בתחילה, לעורר את מדת החסד, כי
אברהם שהוא בחסד הוא ראש המדברים בכל מקום, וְאָמַר קַמִּיהּ מָאֲרִי דְּעֵלְמָא
ואמר לפני אדון העולם, אַתְּ יָדַעְתָּ דְּאַזְלִית קַמָּךְ בְּאוּרַח קְשׁוּט אתה ידעת שהלכתי
לפניך בדרך אמת, כִּי עֶשֶׂר זְמַנִּין נְסִית לִי וְקִיַּמִּית בְּכֵלְא עשר פעמים נסית אותי
ועמדתי בכלם, ועתה בְּנֵי אָן אֵינוּן בני איפה הם, לָא שְׁמַעְנָא קָל מְלִיהוּן בְּאַרְעָא
דְּאוּמִית לִי לְקִיַּמָּא לְהוּן בְּה לא שמעתי קול דבריהם, בארץ אשר נשבעת לי לקיים
אותם בה.

אָמַר לִיהּ קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא לאברהם, אִי אַבְרָהָם רְחִימָא דְּנַפְשָׁאֵי הוּי אברהם
אהוב נפשי, וּבִשְׁר קְדָשׁ יַעֲבְרוּ מְעֵלְיָךְ דהיינו בְּטִילוּ מִיַּנְיַיהוּ בְּרִית קְדִישָׁא
שבטלו מהם את הברית הקדושה, וְזוּה פִּגְמוֹ אִפִּילוּ נְמַדַּת הַחֲסֵד הַמְתַּגְּלָה צִפָּה הַיְסוּד,

זָרָה, וְעַל דָּא אֵיתְקַפֵּת רוּגְזָאֵי בְּהוֹן, וּבְגִינְךָ אוֹרִיכְנָא לֹון פְּמָה זְמַנִּין,
וְלֹא תָבוּ קְדָמִי.

פִּינֹן דְּשָׁמַע אַבְרָהָם פֶּךָ, אָמַר יִמְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ כֹּל אֵינֹון חוֹבִיָּהוֹן
בִּינֵי עַמְמֵיָא, עַד דִּיהָא רַעְוָא דִּילָךְ לְאַתְבָּא לֹון לְגַבְךָ, וְכֵן כְּלָהוּ
פְּגוּוֹנָא דָא, וְאַזְלוּ לָהּוּ.

מתוק מדבש

ועוד וּפְלָחוּ עֲבוּדָה זָרָה ועבדו לעבודה זרה, ובזה פִּגְמוּ במדת המלכות שבה נוגע פגם
עבודה זרה, וְעַל דָּא אֵיתְקַפֵּת רוּגְזָאֵי בְּהוֹן ועל כן חרה אפי בהם, וּבְגִינְךָ אוֹרִיכְנָא
לֹון פְּמָה זְמַנִּין ובשבילך הארכתי אפי להם כמה פעמים, ר"ל שנשתמשתי במדת החסד
להאריך אפי אולי ישוּבו ויתקנו פגם נפשם, אבל וְלֹא תָבוּ קְדָמִי ולא שבו לפני בתשובה,
ולא נתקנו.

פִּינֹן דְּשָׁמַע אַבְרָהָם פֶּךָ כִּינֹן שִׁמְעַע אַבְרָהָם כֵּךְ, אָמַר, יִמְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ כֹּל
אֵינֹון חוֹבִיָּהוֹן בִּינֵי עַמְמֵיָא ר"ל שיהיו בגלות בין העמים עד שירצו את עונם,
וימחו עונותיהם מעליהם, וילבינו ויתקנו את מדת החסד על ידי עוני הגוף והנפש בין
האומות, עַד דִּיהָא רַעְוָא דִּילָךְ לְאַתְבָּא לֹון לְגַבְךָ עד שיהיה רצון מלפניך להחזיר
אותם ולהשיבם אליך, וְכֵן כְּלָהוּ פְּגוּוֹנָא דָא וכך כל האבות ענו ואמרו כעין שענה
אברהם, וְאַזְלוּ לָהּוּ והלכו להם.

ריבוי הבכיה על גלות השכינה

בב"ל חצות לילה הוא (השכינה) צועקת ושואגת אל השם יתברך על חורבן בית המקדש
כמו שכתוב קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה, וגם כן היא נותנת זמירות
והודאות כל לילה כמו שכתוב אלהים אל דמי לך כי (השכינה הקדושה) אינה מחרשת
ושוקטת ודומיה כל הלילה לשבח להקב"ה. לכן ראוי לאדם לשתף עצמו עמה לעשות
כמעשיה. לכן צריך האדם להרבות ולבכות ולצעוק בכל לילה על גלות השכינה וחורבן
בית המקדש, ואחר כך לעסוק בתורה וזה סוד דוד המלך שכל לילה היה עוסק
בשירות ותשבחות לסייע לשכינה כמ"ש חצות לילה אקום להודות לך.

(פע"ח שער תיקון תלום דף פ"א ט"ד)

מאמר הספר רחל

אֲשֶׁת־אֲרֵת תִּמְן רַחֵל, וְאֲרִימַת קֹל בְּכִיָּה בְּמִרְרוֹ דְתַמְרוּרִים, אָמַר לָהּ
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, רַחֵל, מָה אֶת מִבְּכָה, אָמְרָה קִמְיָה וְלֹא
 אֲבָכָה, בְּנִי אֵן אִינוּן, וּמָה חֲטָאן לְגַבְדָּךְ, אָמַר לָהּ עֲאֵלוּ צְרַתִּי לְקִמְאִי,
 וְאֵעִילוּ לָהּ בְּבֵיתִי, מִיָּד אָמְרָה וְכִי לֹא עֲבָדִית אֲנָא יְתִיר, דְּאֵעִילְנָא
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי.

דְתַנּוּן, בְּשַׁעְתָּא דְכְתִיב (בראשית כ"ב) וַיִּגְדַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחֵי אָבִיהָ הוּא,
 אָמַר הַזְדוּוּגִי לְגַבְאִי, אָמְרָה לִיָּה אֵין, אֲבָל אַחְתָּא אֵית לִי קְשִׁישָׁא
 מִינְאִי, וּמִסְתַּפְינָא מֵאֲבָא דְרַמְאָה אִיהוּ, מִיָּד וַיִּגְדַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחֵי

מתוק מדבש

"מאמר הספר רחל" בו מבואר שרחל הרימה קול בכיה במרירות גדולה, וטענה להקב"ה
 שכדי שלא תתבזה לאה אחותה מסרה את נפשה ומסרה את הסימנים ללאה והכניסה את
 צרתה בביתה, ואתה שמדתך רחום וחנון היה לך לעבור על עונותיהם, ולא רצתה לקבל
 תנחומין עד שנשבע לה הקב"ה שיגאל את בניה, במהרה בימינו אמן.

(מקור המאמר זוהר חדש איכה דף קיא ע"ב וצנז'ורינו כרך ג' עמ' תרסה-תרס"א)

אֲשֶׁת־אֲרֵת תִּמְן רַחֵל נשארה שם רחל שהיא סוד השכינה, וְאֲרִימַת קֹל בְּכִיָּה בְּמִרְרוֹ
 דְתַמְרוּרִים והרימה קול בכיה במרירות גדולה, אָמַר לָהּ קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 רַחֵל, מָה אֶת מִבְּכָה למה את בוכה כל כך, אָמְרָה קִמְיָה אמרה רחל לפני הקדוש ברוך
 הוא, וְלֹא אֲבָכָה וכי לא אבכה, בְּנִי אֵן אִינוּן בני איפה הם, וּמָה חֲטָאן לְגַבְדָּךְ ומה
 חטאו לפניך, אָמַר לָהּ הקדוש ברוך הוא, עֲאֵלוּ צְרַתִּי לְקִמְאִי וְאֵעִילוּ לָהּ בְּבֵיתִי הכניסו
 צרתי שהיא העבודה זרה לפני, והכניסו אותה בביתי, ובזה פגמו בך רחל ממש שמדתך מדת
 המלכות, מִיָּד אָמְרָה רחל, וְכִי לֹא עֲבָדִית אֲנָא יְתִיר דְּאֵעִילְנָא צְרַתִּי בְּבֵיתִי וכי לא
 עשיתי אני יותר שהכנסתי את צרתי בביתי, (וזה גרמתי שהנינה שהיא סוד למה נלחמת ציעק
 סוד התפלות), וזה יספיק להם להאריך אפך להם, וליסרם בדרך אחרת עד שישוּבוּ.

דְתַנּוּן שלמדנו, בְּשַׁעְתָּא דְכְתִיב בשעה שכתוב וַיִּגְדַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחֵי אָבִיהָ הוּא,
 אָמַר יַעֲקֹב לְרַחֵל, הַזְדוּוּגִי לְגַבְאִי תנשאי אלי, אָמְרָה לִיָּה רחל, אֵין כֵּן אני
 רוצה, אֲבָל אַחְתָּא אֵית לִי קְשִׁישָׁא מִינְאִי אבל יש לי אחות גדולה ממני, וּמִסְתַּפְינָא
 מֵאֲבָא דְרַמְאָה אִיהוּ ואני יראה מאבי שהוא רמאי, וירצה להחליף את אחותי הגדולה
 במקומי, מִיָּד וַיִּגְדַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחֵי אָבִיהָ הוּא, בְּרַמְאָוּתָהּ גם אני יכול לרמות

אָבִיָּהּ הוּא, בְּרַמְאוֹתָהּ, מִיַּד יֵהֵב לָהּ סִימָנִין, פִּיּוֹן דְּעֵאלֵת לְאָה בְּהֵוּא
 לִילְיָא, אַמְרָה רַחֵל הַשְּׁתָא מִתְּפַסְפָּא אַחְתִּי, אֲזַלְת וּמְסָרָה לָהּ סִימָנִין.
 וְעַל דָּא אַמְרָה לְגַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַנָּא לֹא עֲבָדִית יִתִּיר, דְּאֶעֱלֵנָּא
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי, וְאַתְּ דְּכָתִיב בָּךְ (שְׁמוֹת ל"ד ו') רַחוּם וְחַנוּן אֲרַךְ אַפָּיִם,
 הִנֵּה לָךְ לְאַעְבְּרָא עַל חוֹבֵיהוֹן.

וּבְכָל מָה דְאָמַר לָהּ לֹא קִבִּילַת תְּנַחוּמִין, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ירמיה לא
 י') קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע וְגוֹמֵר פִּי אֵינְנוּ, לֹא בַעֲתָ לְקַבְּלָא תְּנַחוּמִין,
 מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין פִּי אֵינְנוּ פִּיּוֹמִין קִדְמָאִין לְאַשְׁרָאָה בִּינֵיהוּ, וְהָא

מתוק מדבש

כנגד רמאי כמותו, מִיַּד יֵהֵב לָהּ סִימָנִין מִיַּד נָתַן יַעֲקֹב לְרַחֵל סִימָנִים (הַמְצוּאִים נִסְפַר
 חֶסֶד לְאַנְרֵסָה מֵעֵין ז' נֶהֱר ס"א), שִׁתְעֵשָׂה כְּשִׁיבִיאוּ אוֹתָהּ לְהַתְחַבֵּר אֵלָיו, כְּדֵי שֶׁלֶכֶן לֹא יִחְלִיפְנָה
 בְּלֵאָה, פִּיּוֹן דְּעֵאלֵת לְאָה בְּהֵוּא לִילְיָא כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנְסָה לְאָה בְּאוֹתוֹ הַלִּילָה לְהַתְחַבֵּר עִם
 יַעֲקֹב, אַמְרָה רַחֵל כֵּךְ חִשְׁבָה בְּדַעְתָּהּ, הַשְּׁתָא מִתְּפַסְפָּא אַחְתִּי עֵתָה תִּתְבַּיֵּשׁ וְתִתְבַּזֶּה
 אַחוֹתִי, שִׁיעֲקֹב יִכִּיר שֶׁהִיא לְאָה, לְפִי שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה אוֹתָם הַסִּימָנִים שֶׁמִּסַּר לָהּ יַעֲקֹב, וְכֵדֵי
 לְהַצִּיל אוֹתָהּ מִבְּזוּיּוֹן אֲזַלְת וּמְסָרָה לָהּ סִימָנִין הַלְכָה רַחֵל וּמִסְרָה אֶת הַסִּימָנִים לְלֵאָה,
 שִׁיחֲשׁוּב יַעֲקֹב שֶׁהִיא רַחֵל (וְעֵיין מִס' מַגִּילָה דף יג ע"ג).

וְעַל דָּא אַמְרָה לְגַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעַל זֶה אַמְרָה רַחֵל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאַנָּא
 לֹא עֲבָדִית יִתִּיר דְּאֶעֱלֵנָּא צְרַתִּי בְּבֵיתִי וְכִי אֲנִי לֹא עֲשִׂיתִי יוֹתֵר שֶׁהִכְנַסְתִּי אֶת
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי, וְאַתְּ דְּכָתִיב בָּךְ וְאַתָּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּךָ רַחוּם וְחַנוּן אֲרַךְ אַפָּיִם הַזְכִּירָה ג'
 מְדוֹת הָאֱלוֹ מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַהֵג עִמָּהֶם זֶה אַחַר זֶה, כִּי אִם הָאָדָם אֵינוֹ צָדִיק
 גָּמוּר שִׁישׁ בִּידוֹ סִיפּוּק לִיטוּל בְּדִין, אִזּוֹ נּוֹתֵן לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִצַּד הַרְחָמִים, וְהֵינּוּ
 מִדַּת "רַחוּם", וְאִם אֵין לוֹ זְכוּת כָּלֵל, מִתְנַהֵג עִמוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִדַּת "חַנוּן" שֶׁנוֹתֵן
 לוֹ עַל צַד הַחֵן בְּחִנָּם, וְאִם הוּא רָשָׁע, אִזּוֹ מִתְנַהֵג עִמוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִדַּת "אַרְךְ
 אַפָּיִם" שֶׁמֵאֲרִיךְ לוֹ אֶפְסוֹ עַד שִׁישׁוּב, וּבְשֵׁלֶשׁ מְדוֹת הָאֱלוֹ מִתְנַהֵג הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
 יִשְׂרָאֵל, לְכֵן יִסְפִּיקוּ שֶׁלֹּא יִגְלוּ, אֲלֵא יִיסָרם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדֶרֶךְ אַחֲרֵת עַד שִׁישׁוּבוֹ,
 לְכֵן אַמְרָה רַחֵל הִנֵּה לָךְ לְאַעְבְּרָא עַל חוֹבֵיהוֹן הִיא לָךְ לְעַבּוֹר עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, וְלֹא
 לְהַגְלוֹתָם בְּגִלוֹת.

וּבְכָל מָה דְאָמַר לָהּ לֹא קִבִּילַת תְּנַחוּמִין וּבְכָל מָה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְרַחֵל
 לֹא קִבְּלָה תְּנַחוּמִים, הִדָּא הוּא דְכָתִיב זֶהוּ שֶׁכְּתוּב קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע רַחֵל מִבְּכָה
 עַל בְּנֵיהּ, מֵאֲנָה לְהַנְחִם עַל בְּנֵיהּ פִּי אֵינְנוּ דְהֵינּוּ לֹא בַעֲתָ לְקַבְּלָא תְּנַחוּמִין לֹא רִצְתָה
 לְקַבֵּל תְּנַחוּמִים, מֵאֵי טַעְמָא מְהוּ הַטַּעַם, בְּגִין "פִּי אֵינְנוּ" פִּיּוֹמִין קִדְמָאִין לְאַשְׁרָאָה

אֶסְתַּלֵּק לְעֵלָא, וְיִגְיֵן דְּכִי אֵינְנוּ בְּגוּ בְּנֵהָא, לֹא קִבְּלִית תְּנַחֲוּמִין,
 עַד דְּאוּמִי לָהּ דְּכָתִיב (שם פסוק טו) כֹּה אָמַר יְהוָה מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי
 וְעֵינֶיךָ מִדְּמָעָה.

מֵאֲמַר שֹׁאֵגַת הַשְּׂכִינָה

תְּנִינָן בְּכָל לַיְלִיא וְלַיְלִיא קַל מְרִירוֹת דְּכְּאִיבָא דְּצִיּוֹן אֲשַׁתְּמַע מְרוֹם
 רְקִיעָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְרְקִיעָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (וימיה כה ל) יְהוָה
 מִמְרוֹם יִשְׂאָג וּמִמְעוֹן קְדָשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ שְׂאָג יִשְׂאָג עַל נְוָהוּ.

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

בֵּינֵיהוּ לְפִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ שׁוֹרֵה בֵּין יִשְׂרָאֵל כְּבִימִים הֶרְאִשׁוּנִים, וְהָא אֶסְתַּלֵּק
 לְעֵלָא וְהָרִי נִסְתַּלַּק לְמַעְלָה, וְיִגְיֵן דְּכִי אֵינְנוּ בְּגוּ בְּנֵהָא וּלְפִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ
 שׁוֹרֵה בֵּין בְּנֵיהָ שֶׁל רַחֵל, לֹא קִבְּלִית תְּנַחֲוּמִין לְפִיכֵךְ לֹא קִבְּלָה רַחֵל תְּנַחֲוּמִים, ר"ל שֶׁאִם
 הִיָּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיִם וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ נִשְׂאָרִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְהַשְּׂכִינָה וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עִמָּהֶם, אִף אִם יִכְלֵה מִקְצָתָם בְּדַבָּר אוֹ בְּרַעַב וְחָרֵב רַחֵל, אֵינוֹ רַעַה כֹּל כֵּךְ כְּמוֹ הַגְּלוּת,
 שִׁגְרָמָה סִילוּק הַתְּפָאֶרֶת מֵעַל הַמַּלְכוּת, וְהִיא מֵתַגְרֶשֶׁת אַחֲרֵיהֶם בְּגִלוּתָם.

עַד דְּאוּמִי לָהּ עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיגָאֵל אֶת בְּנֵיהָ יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 כֹּה אָמַר יְהוָה מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמָעָה "כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעוּלְתְּךָ" עַל שֶׁמִּסְרַת
 הַסִּימָנִים לְלֵאָה, "נֹאֵם ה' וְשָׁבוּ מֵאַרְץ אוֹיֵב", ר"ל בְּגִמּוּל זֶה יִשׁוּבוּ בְּנֵיךְ מֵאַרְץ אוֹיֵב (עֵיין שֶׁס נְפִרְשׁ").

"מֵאֲמַר שֹׁאֵגַת הַשְּׂכִינָה בְּתַחֲלִילַת הַלַּיְלָה" בּוֹ מְבוֹאֵר שֶׁבְּכָל לַיְלָה נִשְׁמַע קוֹל מְרִירוֹת מִכַּאֲבָה
 שֶׁל צִיּוֹן מְרוֹם רְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וּמִלְמַטָּה עַד רוֹם רְקִיעַ, כִּי בְּתַחֲלִילַת הַלַּיְלָה בּוֹכָה הַשְּׂכִינָה
 וְשׁוֹאֵגַת מִלְמַעְלָה בְּרוֹם הַרְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וְאַחַר כֵּךְ יוֹרֶדֶת הַשְּׂכִינָה לְמִקּוֹם מִזְבַּח הַחִיצוֹן
 וְרוֹאֶה אֶת מִקְוָמָה שֶׁהוּא חָרֵב וְנִטְמָא בְּטוֹמָא, אִז מִלִּלְתָּ וְשׁוֹאֵגַת הַשְּׂכִינָה עַד רוֹם הַרְקִיעַ
 אֵיךְ נִסְתַּלַּק כֹּל הַשְּׁפַע שֶׁהִיָּה עַל יְדֵי הַקְּרַבְנוֹת, וְשֵׁשֶׁת אֵלִפִּים מִלְּאִכִּים שֶׁהָיוּ נִהְנִים מִן
 הַקְּרָבָן בְּכָל יוֹם, יוֹרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה וְבוֹכִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת הַקְּרַבְנוֹת.

(מִקּוֹר הַמֵּאֲמַר צוֹהֵר חֲדָשׁ אִיכָה דְּף קִינ ע"א וְצִיּוֹרִינוּ כִּכְךָ ג' עמ' תַּעֲרֵב-תַּרְעָה)

תְּנִינָן, בְּכָל לַיְלִיא וְלַיְלִיא קַל מְרִירוֹת דְּכְּאִיבָא דְּצִיּוֹן אֲשַׁתְּמַע מְרוֹם רְקִיעָא לְתַתָּא
 וּמִתַּתָּא לְרְקִיעָא לְמַדְנוּ, כִּי בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה קוֹל מְרִירוֹת מִכַּאֲבָה שֶׁל צִיּוֹן נִשְׁמַע
 מְרוֹם רְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וּמִלְמַטָּה לְרוֹם רְקִיעַ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה מִמְרוֹם
 יִשְׂאָג מִשְׁמַע שְׁאוֹתָהּ הַשְּׂאֵגָה נִשְׁמַעַת מִהַמְרוֹם לְמַטָּה, וּמִמְעוֹן קְדָשׁוֹ שֶׁהוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 יִתֵּן קוּלוֹ מִלְמַטָּה לְרוֹם רְקִיעַ, שְׂאָג יִשְׂאָג עַל נְוָהוּ הָרִי נִזְכָּרָת ג' פַּעֲמִים מִלַּת שְׂאֵגָה,
 לְרַמֵּז עַל שֹׁאֵגוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַלַּיְלָה.

בְּשִׁירוֹתָא דְלִילָיא הִיא אֲתַפְּוֹנַת בְּבִכְיָה, וְשׂאגַת מְרוֹם רְקִיעָא לְעֵלָא, נְחַתַת לְתַתָּא לְאַתְרַּ מְדַבַּח הַחִיצוֹן, וְחַמַת דְּוִכְתָּה חֶרֶיב מְסָאב בְּמְסָאָבו, וְכָל אֲתַר לָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה, גְּעַת וּמִילְלַת צוֹחַת בְּקַל מְרִירו, וְאֲמַרַת מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי, דְּהוּיַת מְרוּיַת לִי בְּכַמָּה נִיסוּכִין בְּכַמָּה עֲלוּוֹן דְּכִיִּין קְדִישִׁין.

כָּל גְּבָרִין קְדִישִׁין רַבְרַבִּין מְמַנְן, הוּוּ מְרוּוֹן וְחֻדָּאן מִינְךָ, אֲכָלִין עֵידוּנִין, וּפְלָגִין חוּלְקִיהוֹן בְּרוּמֵי רְקִיעָא, (א"ה צ"ל וְהִשְׁתָּא) יְהָבוּ כְּךָ נִיבְלַת חֲסִידִים קְדוּשִׁים, בְּנֵי דְאֲתַדְּבַחוּ עֲלֵךְ, וְוִי לִי מְדַמִּיהוֹן, וְכָל גְּבָרִין רַבְרַבִּין מְמַנְן נְפְלוּ מְדוּכְתִּיהוֹן.

מתוק מדבש

ומפרש בְּשִׁירוֹתָא דְלִילָיא הִיא אֲתַפְּוֹנַת בְּבִכְיָה בתחילת הלילה השכינה מכוונת בבכיה, וְשׂאגַת מְרוֹם רְקִיעָא לְעֵלָא וְשׂאגַת מְרוֹם הרקיע למעלה, ואחר כך נְחַתַת לְתַתָּא לְאַתְרַּ מְדַבַּח הַחִיצוֹן היא יורדת למטה למקום מזבח החיצון, וְחַמַת דְּוִכְתָּה חֶרֶיב מְסָאב בְּמְסָאָבו וְרוּאָה את מקומה שהוא חרב ונטמא בטומאה, וְכָל אֲתַר לָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה ושום מקום טהור לא נמצא בו, גְּעַת וּמִילְלַת צוֹחַת בְּקַל מְרִירו היא גועה ומיללת וצועקת בקול מר, וְאֲמַרַת, מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי ואומרת, מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי, שֶׁהִיא עוֹלָה הַמִּין עַל יְדֵי הַרוּחָנוּת שֶׁל הַקְּרִבְנוּת, וְעַל יְדֵי זֶה הִיא יוֹרֵד הַשֶּׁפַע לְהַשְׂכִּינָה לְחַלֵּק לְצִנְאוּמֵיהּ, דְּהוּיַת מְרוּיַת לִי בְּכַמָּה נִיסוּכִין בְּכַמָּה עֲלוּוֹן דְּכִיִּין קְדִישִׁין שהיית משיבע אותי בכמה נסכים בכמה עולות טהורות קדושות, ר"ל בתחילת הלילה השכינה בוכה על ביטול עבודת היום, מפני שלערב היו מחלקים הכהנים את חלקם שקבלו משלחן גבוה, וכנגדם קבלו אז חלקם המלאכים למעלה כדמפרש ואזיל.

וזה שאומרת השכינה כָּל גְּבָרִין קְדִישִׁין רַבְרַבִּין מְמַנְן, הוּוּ מְרוּוֹן וְחֻדָּאן מִינְךָ כל המלאכים הגבורים הקדושים, ושרים הממונים, היו מתרוויים ושמחים ממך, אֲכָלִין עֵידוּנִין היו אוכלים מעדנים, וּפְלָגִין חוּלְקִיהוֹן בְּרוּמֵי רְקִיעָא והיו מחלקים חלקיהם בְּרוּמֵי רְקִיעָא. וְהִשְׁתָּא יְהָבוּ כְּךָ נִיבְלַת חֲסִידִים קְדוּשִׁים ועתה נתנו בך הנבלות של החסידים הקדושים, בְּנֵי דְאֲתַדְּבַחוּ עֲלֵךְ, וְוִי לִי מְדַמִּיהוֹן בניי שנשחטו עליך, אוי לי מדמיהם, וְכָל גְּבָרִין רַבְרַבִּין מְמַנְן נְפְלוּ מְדוּכְתִּיהוֹן וכל המלאכים הגבורים, ושרים הממונים נפלו ממקומם, כענין סוכת דוד הנופלת, והנה אלו המלאכים הם מלאכי השלום שהם פנימה בהיכלות.

לְקַל צְוֹחִיהוֹן יִתְבִּין לְבַר, צְוֹחִין וּבְכָאן, אֵינּוֹן אֲרָאִים קְדִישִׁין, דָּאֵת שְׁמִיה קְדִישָׁא הָוָה מִתְעַטֵּר עַלְיֵיהּ, וּבִיה אֵינּוֹן חֲדָאן וְקִימִין, לְקַל בְּכִיּוּתֵהוּן אֵת דָּא פְּרָחָא מְנִיָּהּ, וְסֻלְקָא לְרוּמֵי מְרוּמִים, וְאֶשְׁתָּאֲרוּ כְּנוֹקְבָא דְבְּכָאֵת וּמִיּוֹלָלָת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה חג ז) הֵן אֲרָאִים צְעָקוֹ חוּצָה, אֲרָאִים בְּלֵא יו"ד, צְעָקוֹ חוּצָה.

מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי, לְבַתֵּר דְּמְרוּיָת לִי בְּנִבְלוֹת בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין, דְּמָסְרוּ נַפְשֵׁיהוֹן (וּנְשַׁמְתֵּהוֹן) עַלְיָךְ, אֵיתְגַּנְיִזַת, אֵן אֶשְׁפַּח לָךְ, אֵן אֶשְׁתָּא דְעַלְיָךְ, גָּעַת וּמִיּוֹלָלָת וּבְכָת בְּקַל עָצִיב.

מתוק מדבש

ואמר שיש מלאכים שעל ידי הגלות הם נמצאים בחוץ, כי לְקַל צְוֹחִיהוֹן לקול צעקתם של חסידים הקדושים הנהרגים, יִתְבִּין לְבַר צְוֹחִין וּבְכָאן יושבים בחוץ וצועקים ובוכים המלאכים שהם מחוץ להיכלות, אֵינּוֹן אֲרָאִים קְדִישִׁין והם האראלים הקדושים, דָּאֵת שְׁמִיה קְדִישָׁא הָוָה מִתְעַטֵּר עַלְיֵיהּ שאות משמו הקדוש יהו"ה היתה מתעטרת עליהם, שהיא אות " כדלקמן, וּבִיה אֵינּוֹן חֲדָאן וְקִימִין ובו היו שמחים ועומדים, אבל לְקַל בְּכִיּוּתֵהוּן אֵת דָּא פְּרָחָא מְנִיָּהּ וְסֻלְקָא לְרוּמֵי מְרוּמִים לקול בכייתם על חורבן בית המקדש אות זו פרחת מהם, ועלתה לרומי מרומים, ור"ל פנימיות השכינה שהיא אות " עלתה נשורשה שנחכמה, וְאֶשְׁתָּאֲרוּ כְּנוֹקְבָא דְבְּכָאֵת וּמִיּוֹלָלָת והם נשארו בוכים כנוקבה שבוכה ומיללת על בעל נעוריה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב זהו שכתוב הֵן אֲרָאִים צְעָקוֹ חוּצָה הנה כתוב אֲרָאִים בְּלֵא יו"ד, לכן צְעָקוֹ חוּצָה על שפחה מהם אות ".

וקוד הענין הוא כי אלו המלאכים הנקראים אראלים הם נמצאים צמוח מתגרשים עם השכינה כי הם מלאכה, אצל אינם צמד עמה, כי אז היו נקראים אראלים עם " שהיא השכינה, אלא השכינה יושבת צדד, והם נפרדים ממנה, ולכן הם נקראים אראלים בלא " וענין " היא נקודה האמצעית של השכינה שאין צה גלות, שעליה נאמר (ישעיה מז ח) אֵנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְזוּדִי לֹאֲחֹר לֹא אֶתֵּן, לָכֵן נִסְתַּלְקָה ה' מֵהֶם, והם בגלות עם השכינה צמוד אות ה' שלה.

וממשכת השכינה לקונן ואומרת מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי, לְבַתֵּר דְּמְרוּיָת לִי בְּנִבְלוֹת בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין מזבחי מזבחי, אחר שהרויית אותי בגופות של בניי החסידים הקדושים, דְּמָסְרוּ נַפְשֵׁיהוֹן עַלְיָךְ שמסרו נפשם עליך, אֵיתְגַּנְיִזַת נגזות ונתבטלה העבודה שעליך, אֵן אֶשְׁפַּח לָךְ איפה אמצא אותך, אֵן אֶשְׁתָּא דְעַלְיָךְ ואיפה היא האש שהיתה תמיד יוקדת עליך, בסוד הכתוב (ויקרא ו ז) וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תוֹקֵד בּוֹ, לָכֵן גָּעַת וּמִיּוֹלָלָת וּבְכָת בְּקַל עָצִיב היתה השכינה גועה ומיללת ובוכה בקול עצוב, על ביטול עבודת המזבח.

שֶׁתָּא אֲלֵפֵי גִבְרֵי קְדִישִׁין, בְּכָל סֵטְרָא דְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא, אֵינּוּן דְּהוּוּ אֲכָלֵי קֶרְבְּנָא בְּכָל יוֹמָא, נִחְתִּי בְּהֵדָה, וּמִיִּלְלִין וּבְכִיִּין עַל מִדְּבַח דְּעֲלֹוֹן, וַיִּתִּיר הָוּוּ אֲלָא אֲתַמְעֵטוּ.

וְאֶפִּילוּ אֵינּוּן דְּקִימִין לְבַר בְּרוּחַ אַחְרָא, דְּמֵרוּן מְאִינּוּן אֵימְרִין וּפְדָרִין, בְּשִׁירוּתָא דְלִילְיָא צְוּוּחִין גְּעָאן וּמִיִּלְלִין עַל הָאֵי מִדְּבַח, וְוִי לְחַמְרָא דְאָבִיד אַבּוּסָה אֲתַר דְּמִתְרֹוּהַ מְנִיָּה, מֵאֵן חָמֵי נְהִימוּ דְּגִבְרִין קְדִישִׁין בְּמִטְרוּנִיתָא, מִתְתָּא לְעֲלָא וּמַעֲלִיא לְתַתָּא.

מתוק מדבש

שֶׁתָּא אֲלֵפֵי גִבְרֵי קְדִישִׁין שֶׁשֶׁת אֲלֵפִים מֵלֹאכִים גְּבוּרִים קְדוּשִׁים, שֶׁסָּס כְּנֹגַד הַשְּׂסָה קְלוּת, בְּכָל סֵטְרָא דְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא בְּכָל צַד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שֶׁסָּס סוּד חֶסֶד גְּזוּרָה תַּפְאֶרֶת מַלְכוּת, וְסוּד ד' כִּנְפֵי הַמַּיּוֹת, וְאַרְבַּע מַחְנוֹת מִלֹּאכִים, אֵינּוּן דְּהוּוּ אֲכָלֵי קֶרְבְּנָא בְּכָל יוֹמָא אוֹתָם שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים חֶלֶק הַרוּחָנִי מִן הַקֶּרְבֵּן בְּכָל יוֹם, נִחְתִּי בְּהֵדָה וּמִיִּלְלִין וּבְכִיִּין עַל מִדְּבַח דְּעֲלֹוֹן יוֹרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה וּמִלִּילִים וּבוֹכִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת מִזְבַּח הָעוֹלָה, וַיִּתִּיר הָוּוּ אֲלָא אֲתַמְעֵטוּ וְהָיוּ יוֹתֵר מִשֶּׁשֶׁת אֲלֵפִים מִלֹּאכִים, אֵלֵא שֶׁנִּתְמַעֵטוּ.

להבין את מאמר הבא נקדים מה שכתב הרמ"ק, כי יש בחינות רבות בחיצונים, כי הטמאים בעצמם הם ס"ם וליליית והכתות שלהם, שהם גרמו את החורבן, והם שמחים בצער השכינה לפי שהם רחוקים הרבה מן הקדושה, אבל יש חיצונים שהם קרובים אל הקדושה, שמשם הנשמות של חסידי אומות העולם, והיא קליפה דקה, אלו וכיוצא בהם גם כן בכו בשעת חורבן בית המקדש, מפני שגם הם היו נזונים מן עשן האברים והחלבים שהיו שורפים בלילה על המזבח, ואלו הם בני משמרה הראשונה שעליהם נאמר חמור נוער, מפני שאבדו אבוס שלהם מקום פרוסתם, שהיה המזבח החיצון.

וזה שאמר וְאֶפִּילוּ אֵינּוּן דְּקִימִין לְבַר בְּרוּחַ אַחְרָא וְאֶפִּילוּ אוֹתָם הַמִּלֹּאכִים שְׁעוּמִידִים בְּחוּץ בְּרוּחַ אַחַר חִיצוּנֵי, דְּמֵרוּן מְאִינּוּן אֵימְרִין וּפְדָרִין שֶׁהָיוּ מִתְרוּוִים וְנִשְׁבַּעִים מֵעֵשֶׂן הָאֲבָרִים וְהַחֲלָבִים שֶׁל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁהָיוּ שׁוֹרְפִים עַל הַמִּזְבֵּחַ, הֵנָּה בְּשִׁירוּתָא דְלִילְיָא צְוּוּחִין גְּעָאן וּמִיִּלְלִין עַל הָאֵי מִדְּבַח בְּתַחֲלִית הַלֵּילָה גַם הֵם הָיוּ צוֹעֲקִים וְגוֹעִים וּמִלִּילִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת מִזְבַּח הַזֶּה, וְאוֹמְרִים וְוִי לְחַמְרָא דְאָבִיד אַבּוּסָה אֲתַר דְּמִתְרֹוּהַ מְנִיָּה אוֹי לְחַמּוֹר שֶׁאֲבַד אֲבוּסוֹ מִקּוֹם שֶׁהָיָה שָׁבַע מִמֶּנּוּ. מֵאֵן חָמֵי נְהִימוּ דְּגִבְרִין קְדִישִׁין דְּמִטְרוּנִיתָא (ס"ג סנמ"ק) מִי רָאָה אֶת נְהִימַת וְיִלְלַת הַמִּלֹּאכִים הַגְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַמַּלְאָכִים, מִתְתָּא לְעֲלָא וּמַעֲלִיא לְתַתָּא הַנוֹהֲמִים וְצוֹעֲקִים מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה וְאַחַר כֵּן מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה.

מאמר סדר חורבן ביהמ"ק

אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דְּרָךְ פּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב וְקָם שֹׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, אֶרְאֶנּוּ, לְמַלְּא דְּפוּרְקָנָא דָּא, דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה, וְלֹא עֵתָה, אֶלָּא לְסוּף יוֹמֵיָא.

שִׁית יוֹמִין הוּוּ בְּעֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה חֲמִינָא, דְּנְהוּרִין דְּהוּוּ בֵּיה מְסַתְּלָקִי, וּמִתְדַעְבִּי שְׁמָשָׁא וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיָא וּמְזִלִי אֲתַגְנִיזוּ בֵּיה, (הַגִּי) (אֲתַהוּוּ) בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וּבֵיה אֲסַתְּלָקוּ בְּיוֹמָא דְּאֶלְף רְבִיעָאָה. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וּוִי דְּגָלוּתָא אֲתַמְשָׁךְ, וּמֵאן יָכִיל לְמַסְבֵּל לֵיה, אָמַר לֵיה, אִי רַבִּי אִי רַבִּי, אֵלּוּ הוּיְתָא יַדַּע פְּמָה עֲרִטוּרָא

מתוק מדבש

"מאמר סדר חורבן ביהמ"ק" בו יבואר שבשעה שגזר הקב"ה שיחרב ביהמ"ק אז קרא לכל צבאות השמים, ופתח הקב"ה בהספד על בניו, והשביע את המלאכים שבד' רוחות העולם שישגיחו על בני ישראל כשיתפזרו שם בני ישראל, ואמר הקב"ה אל השכינה שתלך עם בני בגלות לשמור אותם, ואמרה השכינה להקב"ה אין אני יכולה לראות כאשר שונאיהם מכלים אותם, אז נשבע הקב"ה לגאול את ישראל באחרית הימים כמו שכתוב "וייש תקוה לאחריתך" במהרה בימנו אמן.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נלק דף סט ע"א וצנזאורינו כך כ' ע"ג עמ' תקנה-תקס"ב)

אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עֵתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דְּרָךְ פּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב וְקָם שֹׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר וּמִפְרַשׁ מַה שְּׁכָתוּב אֶרְאֶנּוּ הֵינּוּ לְמַלְּא דְּפוּרְקָנָא דָּא דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה אֲנִי רוּאָה אֵת עֵינֵי הַגְּאוּלָּה מִגְלוֹת הַרְבִּיעִית הַזֹּאת, אֲבָל וְלֹא עֵתָה, אֶלָּא לְסוּף יוֹמֵיָא אֵלָּא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים.

וּמִפְרַשׁ, כִּי שִׁית יוֹמִין הוּוּ בְּעֵלְמָא שְׁשֵׁה יָמִים הָיוּ בְּעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, כִּנְגַד הַשִּׁיתָא אֲלֵפִי שְׁנֵין דְּהוּוּ עֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה חֲמִינָא בְּיוֹם הַרְבִּיעִי דְּהֵינּוּ בְּאֶלְף הַרְבִּיעִי רֵאשִׁי, דְּנְהוּרִין דְּהוּוּ בֵּיה מְסַתְּלָקִי שֶׁהָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ וְנִבְרָאוּ בּוֹ נִסְתַּלְקוּ בְּעַת חוֹרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי, שֶׁהָיָה עִקְבֵי שְׁנַיִם לִפְנֵי שְׁנֵשֶׁלֶם אֶלְף הַרְבִּיעִי, וּמִתְדַעְבִּי שְׁמָשָׁא וְסִיְהָרָא, וְכוּכְבֵּיָא וּמְזִלִי אֲתַגְנִיזוּ בֵּיה וְהַשְׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ דוֹעֵךְ וּמִתְמַעֵט אֹרֶם, הַכּוֹכָבִים וּמְזוֹלוֹת נִגְנוּזוּ בּוֹ, כִּי כְּתוּב בּוֹ מֵאַרְתַּח חֶסֶד ו' שֶׁהוּא לְשׁוֹן מֵאַרְה וְקַלְלָהּ, הַמּוֹרָה עַל הַסְּתַלְקוֹת הָאוֹרוֹת, הַגִּי אֲתַהוּוּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית אֵלּוּ נַעֲשׂוּ בְּיוֹם הַרְבִּיעִי שֶׁל מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית, וּבֵיה אֲסַתְּלָקוּ בְּיוֹמָא דְּאֶלְף רְבִיעָאָה וְכֵן כִּנְגַדוּ בְּאֶלְף הַרְבִּיעִי נִסְתַּלְקוּ הַמְּאוֹרוֹת, שֶׁבּוֹ נִחְרַב מְאוֹר הָעוֹלָם שֶׁהוּא הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, וּוִי דְּגָלוּתָא אֲתַמְשָׁךְ אֵוִי שֶׁהַגְּלוּת נִמְשַׁכַּת כָּל כַּךְ, וּמֵאן יָכִיל לְמַסְבֵּל לֵיה וּמִי יִכּוֹל לְסַבּוֹל אוֹתָהּ, אָמַר לֵיה אֵלִיהוּ הַנְּבִיא, אִי רַבִּי אִי רַבִּי אֵהָא רַבִּי אֵהָא רַבִּי (לְקַמֵּן דָּף עַג סוּע"א אִימָא, אִמָּא אֵלִיהוּ ז"ל וְאִמַר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אִי רַבִּי אִי רַבִּי, עִי"ט), אֵלּוּ

ובלבולא, עבד קדשא בריך הוא בכלהו רקיעין, בשעתא דגזר ומסר לון לישראל בידא דההיא שפחה, ולאשתעבדא תחות ידא דאדום. בשעתא דהו פתבי פתקין ברקיעא, עד דלא אחתימו בגושפנא דחותמא דמלכא, קרא קדשא בריך הוא לכל חילי שמייא, וקרא לגבריא דקסת הסופר בחרצוי, ואמר ליה, איעכב פתקין עד דלא אחתימו, ואכפה על בני, ואעביד להון הספדא ואבלא, באומאה עליכו, כל חילא דשמיא, דתשבקון לי ולא תתקפון לנחמא לי, כמה דאת אמר (ישעיה כב ד) על פן אמרתי שעו מני אמרר בפכי אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות, ועבד ביה בקועין וחלונין פתיחין, פתח ואמר, בני בני רחימו דמעיי, רפיתי לכון, ונטלית לכון כאבא

מתוק מדבש

הויחא ידע כמה ערטורא ובלבולא עבד קדשא בריך הוא בכלהו רקיעין אילו היית יודע כמה ערוב ובלבול עשה הקב"ה בכל הרקיעים, כשנחרב בית המקדש השני, בשעתא דגזר ומסר לון לישראל בידא דההיא שפחה בשעה שגזר ומסר את ישראל ביד אותה השפחה שהיא הליליית, ולאשתעבדא תחות ידא דאדום ולהשתעבד תחת יד אדום.

בשעתא דהו פתבי פתקין ברקיעא בשעה שהיו כותבים את פתקי הגזרות ברקיע, עד דלא אחתימו בגושפנא דחותמא דמלכא טרם שנחתמו בטבעת של חותם המלך, קרא קדשא בריך הוא לכל חילי שמייא קרא הקב"ה לכל צבאות השמים, וקרא לגבריא דקסת הסופר בחרצוי וקרא למלאך גבריא אשר קסת הסופר במתניו, ואמר ליה, איעכב פתקין עד דלא אחתימו תעכב את פתקי הגזרות עד שלא נחתמו, ואכפה על בני ואעביד להון הספדא ואבלא ואככה על בני ואעשה עליהם מספד ואבל, באומאה עליכו כל חילא דשמיא אני משביע אתכם כל צבא השמים, דתשבקון לי ולא תתקפון לנחמא לי שתעזבו אותי לבכות ולהספיד ולא תאיצו לנחם אותי, כמה דאת אמר כמו שנאמר על פן אמרתי, שעו מני חדלו ממני ואל תנחמוני, אמרר בפכי אמרר לב השומעים במרבית הבכי, אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי אל תדחקו לנחמני על העושק של בת עמי, כי רב הוא להנחם עליו.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות בעט הקב"ה בעיטות ברקיע העליון הנקרא ערבות, ועבד ביה בקועין וחלונין פתיחין ועשה בו בקיעות וחלונות פתוחים, פתח הקב"ה בהספד ואמר, בני בני רחימו דמעיי בני בני אהובי מעי, רפיתי לכון גידלתי

דְּנִטִיל לְבָרְיָהּ, אוֹלִיפְנָא לְכוּ דְחִלְתִּי, אֲשַׁלְטִית לְכוּ עַל כָּל אוֹמִינְ דְעֵלְמָא,
 חֲבִתוֹן קִמְאֵי בְכַמָּה חוֹבִין, עֲבַרְנָא עֲלֵיכוּ, בְּגִין דְּבָנִין יִקְרִין רְחִימִין
 הוֹיְתוֹן קִמְאֵי, בְּנֵי בְנֵי, אֶקְרָא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא, וְאוֹמִינָא לְהוּ עֲלֵיכוּ.
 מְזַרְח מְזַרְח, בְּאוֹמָאָה עֲלֵךְ, אִי בְנֵי יִתְבַּדְרוּן בֵּינְךָ, דְתִסְתַּפֵּל בְּתוֹאֲרָא
 וְדִיּוֹקְנָא דִילְהוֹן, הֵיךְ אֲשַׁתְּנִי וְאֲשַׁתְּחַר בְּעַנּוּיִין דְעֲבָדוֹן לֹון
 בְּגוּוֹף, וְתַבְכָּה וְתִסְפַּד עֲלֵיהוֹן וְתִנְטֵר לֹון.

בְּנֵי בְנֵי, פַּד הוֹיְתוֹן בְּבִיתָאֵי, בְּתוֹקְפָא דְאַמְכוֹן, בְּעִידוּנִין בְּעִינוּגִין, לָא
 אֲשַׁגְחָתוֹן עָלֵי, בְּנֵי בְנֵי, מָה אַעֲבִיד לְכוֹן, גְּזִירָה (גְּזִרְנָא) בְּאוֹמָאָה,
 אֶלָּא אָנָּא וְאַתּוֹן נְגְלִי, מִשָּׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא, (אִיךְ) לָא תִשְׁגַּח עַל בְּנֵי
 עֲנָא קְדִישָׁא דְמְסָרִית בִּידְךָ.

מתוק מדבש

אתכם, ונטלית לכוֹן פֶּאָפָא דְנִטִיל לְבָרְיָהּ וּנְשִׁאתִי אִתְכֶם כַּאֲב הַנוּשָׂא אִתְ בְּנוּ, אוֹלִיפְנָא
 לְכוּ דְחִלְתִּי לִימְדִיתִי אִתְכֶם אִת יִרְאִיתִי, אֲשַׁלְטִית לְכוּ עַל כָּל אוֹמִינְ דְעֵלְמָא הַשְּׁלַטְתִּי
 אִתְכֶם עַל כָּל אוֹמוֹת הָעוֹלָם, חֲבִתוֹן קִמְאֵי בְכַמָּה חוֹבִין עֲבַרְנָא עֲלֵיכוּ חִטְאִתֶּם לִפְנֵי
 בְּכַמָּה עוֹנוֹת וְעִבְרִיתִי עֲלֵיכֶם וּמַחֲלִיתִי לְכֶם, בְּגִין דְּבָנִין יִקְרִין רְחִימִין הוֹיְתוֹן קִמְאֵי
 לִפְנֵי שְׁבָנִים יִקְרִים אֲהוּבִים הֵייתֶם לִפְנֵי, בְּנֵי בְנֵי, אֶקְרָא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְעֵלְמָא בְּנֵי
 בְּנֵי אֶקְרָא לְד' רוּחוֹת הָעוֹלָם, ר"ל לְד' מַלְאָכִים הַמְמוּנִים עַל ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם, אוּרִיָּאל
 בְּמִזְרַח, מִיכָאֵל בְּדָרוּם, גַּבְרִיָּאל בְּצָפוֹן, רַפָּאֵל בְּמַעֲרָב וְאוֹמִינָא לְהוּ עֲלֵיכוּ וְאִשְׁבִּיעַ
 אוֹתֶם בְּשִׁבְלִיכֶם.

וכן עשה הקב"ה, ואמר מְזַרְח מְזַרְח דְהֵינְנוּ מִלֵּאךְ אוּרִיָּאל הַשּׁוֹלֵט בְּמִזְרַח, בְּאוֹמָאָה
 עֲלֵךְ אֲנִי מִשְׁבִּיעַ אוֹתְךָ, אִי בְנֵי יִתְבַּדְרוּן בֵּינְךָ אִם בְּנֵי יִתְפּוּרוּ בֵּינְךָ, דְתִסְתַּפֵּל
 בְּתוֹאֲרָא וְדִיּוֹקְנָא דִילְהוֹן שְׁתַּסְתַּכַּל בְּתוֹאֲרָא וְצוּרָה שְׁלֵהֶם, הֵיךְ אֲשַׁתְּנִי וְאֲשַׁתְּחַר בְּעַנּוּיִין
 דְעֲבָדוֹן לֹון בְּגוּוֹף אִיךְ נִשְׁתַּנוּ וְנִשְׁחָרוּ בְּעַנּוּיִים שְׁעוּשִׁים לְהֶם בְּתוֹכְךָ, וְתַבְכָּה וְתִסְפַּד
 עֲלֵיהוֹן וְתִנְטֵר לֹון וְתַבְכָּה וְתִסְפּוּד עֲלֵיהֶם וְתִשְׁמֹר אוֹתֶם שְׁלֵא יִכְלוּ בֵּין הַגּוֹיִם.

בְּנֵי בְנֵי, פַּד הוֹיְתוֹן בְּבִיתָאֵי בְּתוֹקְפָא דְאַמְכוֹן בְּעִידוּנִין בְּעִינוּגִין בְּנֵי בְנֵי, כִּשְׁהֵייתֶם
 בְּבִיתִי בְּחִיק אִמְכֶם שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹדוֹנִים וּבְתַעֲנוּגִים, לָא אֲשַׁגְחָתוֹן עָלֵי
 לָא הַשְּׁגַחְתֶּם בְּכַבוּדִי, בְּנֵי בְנֵי, מָה אַעֲבִיד לְכוֹן בְּנֵי בְנֵי עַתָּה מָה אַעֲשֶׂה לְכֶם, גְּזִירָה
 גְּזִרְנָא בְּאוֹמָאָה גְּזִירָה גְּזִירָה בְּשׁוּבְעָה וּמוֹכְרָח לְהַתְקִיִים, אֶלָּא אָנָּא וְאַתּוֹן נְגְלִי אֵלָּא
 אֲנִי וְאַתֶּם נִלְךְ בְּגִלוֹת, מִשָּׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא מִשָּׁה רוּעָה הַנֶּאֱמָן (שְׁהִיָּה מוֹסְרָשׁ נַמְפֶּאֲרַת
 שְׁנַמְרוֹת), אִיךְ לָא תִשְׁגַּח עַל בְּנֵי עֲנָא קְדִישָׁא דְמְסָרִית בִּידְךָ אִיךְ לָא תִשְׁגַּח עַל בְּנֵי
 צִאֵן קְדִישִׁים שְׁמִסְרִית אוֹתֶם בִּידְךָ.

מִזְרַח מִזְרַח, אֲתַעְרִי לְגַבֵּי מִשָּׁה, וְתִכְפֹּון וְתִסְפְּדוּן עַל בְּנֵי, אֲבֵלָא
וּמִסְפְּדָא אֲשָׁמְעוּ כַּחֲדָא, עַד דְּאָנָא אֲשָׁמַע וְאֲתַרְוֵי עִמְכוּן.

בְּנֵי בְנֵי רַחֲמִין דְּנַפְשָׁא, הֵיךְ תְּהִכּוּן בְּשִׁלְשָׁלָאִין תְּקִיפִין, יִדְכוּן מְהֵדְקָן
לְאַחֻרָא, בְּנִין דְּאֲתַרְבִּיאוּ בְּעֵידוּנִין, בְּנִין דְּהוּוּ יְקִירִין מִפְּזוּ וְסִפִּירִין,
בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין, הֵיךְ תְּפִלוּן בִּיְדֵי נּוֹכְרָאִין דְּלֹא רַחֲמִין כָּלֵל,
בְּשָׂרָא קְדִישָׁא דְּגּוֹפִיכוּן, אִיתְרַמֵּי וְאֲתַחֲלָל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת, בְּנֵי
בְּנֵי, וְוֵי עֲלִיכוּן וְעֲלִי, כְּדִין בְּזַע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה, וְהֵינּוּ דְכָתִיב (איכה
ב טו) בַּצַּע אָמַרְתּוּ.

דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף, דְּתִסְתַּכַּל בְּהוּוּ הֵיךְ
מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן, וְיִמִּינְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי עִמְמִיא, דְרוֹם דְרוֹם,

מתוק מדבש

מִזְרַח מִזְרַח, אֲתַעְרִי לְגַבֵּי מִשָּׁה מִזְרַח מִזְרַח תַּעֲוֹרֵר אֵל מִשָּׁה, וְתִכְפֹּון וְתִסְפְּדוּן
עַל בְּנֵי וְתִכְבּוּ וְתִסְפְּדוּ עַל בְּנֵי, אֲבֵלָא וּמִסְפְּדָא אֲשָׁמְעוּ כַּחֲדָא אֲבֵל וְהִסְפַּד
הַשְּׁמִיעוּ בִּיחַד, עַד דְּאָנָא אֲשָׁמַע וְאֲתַרְוֵי עִמְכוּן עַד שֹׁאנֵי אֲשָׁמַע וְאֲשַׁבַּע בְּאֲבֵל
עִמְכֶם.

בְּנֵי בְנֵי, רַחֲמִין דְּנַפְשָׁאֵי בְּנֵי בְנֵי אֱהוּבִים לְנַפְשֵׁי, הֵיךְ תְּהִכּוּן בְּשִׁלְשָׁלָאִין תְּקִיפִין
אִיךְ תִּלְכוּ בְּשִׁלְשָׁלוֹת חִזְקוֹת, יִדְכוּן מְהֵדְקָן לְאַחֻרָא יִדְכֶם קְשׁוּרוֹת לְאַחֻר,
בְּנִין דְּאֲתַרְבִּיאוּ בְּעֵידוּנִין בְּנִים שֶׁנִּתְגַּדְּלוּ בְּעֵדוּנִים, בְּנִין דְּהוּוּ יְקִירִין מִפְּזוּ וְסִפִּירִין
בְּנִים שֶׁהֵיוּ יְקִירִים מִפְּזוּ וְסִפִּירִים, בְּנֵי בְנֵי, חֲסִידִין קְדִישִׁין בְּנֵי בְנֵי חֲסִידִים קְדוּשִׁים,
הֵיךְ תְּפִלוּן בִּיְדֵי נּוֹכְרָאִין דְּלֹא רַחֲמִין כָּלֵל אִיךְ תְּפִלוּ בִּיְדֵי נְכָרִים שֶׁאֵינֶם מֵרַחֲמִים
כָּלֵל, בְּשָׂרָא קְדִישָׁא דְּגּוֹפִיכוּן אִיתְרַמֵּי וְאֲתַחֲלָל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת בְּשֵׁר הַקּוֹדֵשׁ
שֶׁל גּוֹפְכֶם אִיךְ הוֹשֵׁלךְ וְנִתְחַלֵּל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְהִלִּים ע"ט ז) נִתְּנוּ
אֶת נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מֵאֲכָל לַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּשֵׁר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ הָאָרֶץ, בְּנֵי בְנֵי, וְוֵי עֲלִיכוּן
וְעֲלִי בְנֵי בְנֵי אוּי עֲלִיכֶם וְעֲלִי, כְּדִין בְּזַע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה אִז קִרַע אֶת לְבוֹשׁ
הַמַּלְכוּת שְׁלוֹ, וְהֵינּוּ דְכָתִיב וְהוּוּ שֶׁכָּתוּב בַּצַּע אָמַרְתּוּ פִּירוּשׁוֹ קִרַע הַשִּׁירָאִין שְׁלוֹ
(איכה רנ"ז).

דְרוֹם דְרוֹם דְּהֵינּוּ מֵלֶאךְ מִיכָאֵל הַשּׁוֹלֵט בְּדְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ אֲנִי מִשְׁבִּיעַ אוֹתְךָ, כַּד
יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף כְּשִׁיתְפַּזְרוּ בְּנֵי בְּתוֹכְךָ, דְּתִסְתַּכַּל בְּהוּוּ הֵיךְ מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן
שֶׁתִּסְתַּכַּל בְּהֶם אִיךְ נִשְׁחָרָה צוּרְתֶם (לְעוֹמֵת הַסֵּד שֶׁנִּדְרוּס שְׁגוּוּ לָנוּ), וְיִמִּינְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי
עִמְמִיא וְיִמִּינֶם שֶׁהֵיא סוּד הַחֵסֵד שְׁבוּרוֹת בֵּין הָעַמִּים, דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ דְרוֹם

בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, אֶתְעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רְחִימָאֵי, וְאִימָא לִיה אֵיךְ נִפְלוּ
בְּנוֹי, וְאֶתְבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיהוֹן, וְתַבְּפוּן וְתַסְפְּדוּן עֲלִיהוֹן, דְּרוּם דְּרוּם,
בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ, דְּתַנְטֵר בְּנוֹי רְחִימוּ דְּנַפְשָׁאֵי, כַּד יִתְבְּדְרוּן בְּגוֹרְףָּ.

צְפוֹן צְפוֹן, אֶתְעַר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא וַיְגוֹנָא לְגַבֵּי בְּנוֹי, וְאִימָא
לִיה לְעַקִּידָא דְּמַדְבַּחֵי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנוֹי וְהֵיךְ נִפְלוּן בְּחַרְבָּא, לֹא
תִימְרוּן דָּא, וְלֹא תִהְוִדְעוּן דָּא לִיעַקֵב (אַבוּהוֹן), דְּלֹא יִהְפֵּף עֲלֵמָא בְּרִיגְעָא.
מְעַרְב מְעַרְב, אֶתְעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין, וְקַרְבִּין תְּקִיפִין דְּבְנוֹי, אִיתְעַר
לְגַבֵּי רְחִימָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנֵהָא, וְהֵיךְ מִתְבְּדְרִין
בְּכַמָּה סְטָרִין.

מתוק מדבש

דרום אני משביע אותך, אֶתְעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רְחִימָאֵי שֶׁתְּעוֹרֵר אֶת אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי שֶׁהִיא
מוֹשֵׁרשׁ בַּחֲסֵד שְׁבַדְרוּם, וְאִימָא לִיה אֵיךְ נִפְלוּ בְּנוֹי וְאִיךְ נִפְלוּ בְּנוֹי בְּגִלוֹת,
וְאֶתְבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיהוֹן וְנִתְפְּזְרוּ בֵּין שְׁוֹנֵאִיהֶם, וְתַבְּפוּן וְתַסְפְּדוּן עֲלִיהוֹן וְתַבְּכוּ וְתַסְפְּדוּ
עֲלֵיהֶם, דְּרוּם דְּרוּם, בְּאוֹמָאָה עֲלֶיךָ דְּרוּם דְּרוּם אֲנִי מְשַׁבֵּעַ אוֹתְךָ, דְּתַנְטֵר בְּנוֹי רְחִימוּ
דְּנַפְשָׁאֵי שֶׁתְּשַׁמּוֹר אֶת בְּנֵי שֶׁהֵם אֲהוּבֵי נַפְשֵׁי, כַּד יִתְבְּדְרוּן בְּגוֹרְףָּ כְּשִׁיתְּפֹזְרוּ בְּתוֹכָּ.

צְפוֹן צְפוֹן דִּהֵיינו מֵלֶאךְ גְּבִרִיאל הַשּׁוֹלֵט בְּצָפוֹן, אֶתְעַר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא
וַיְגוֹנָא לְגַבֵּי בְּנוֹי תְּעוֹרֵר בְּקוּל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאִבְלָא וַיְגוֹן עַל בְּנוֹי, וְאִימָא לִיה
לְעַקִּידָא דְּמַדְבַּחֵי וְאִמּוֹר לִיצַחֵק שְׁנַעֲקֵד עַל מְזַבְּחֵי שֶׁהִיא מוֹשֵׁרשׁ בְּגִבּוֹרָה שְׁבַצְפוֹן, הֵיךְ
אֲזַלִּין בְּנוֹי אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי בְּגִלוֹת, וְהֵיךְ נִפְלוּן בְּחַרְבָּא וְאִיךְ נִפְלוּ בְּחַרְבֵּי (נָא לְרַמּוּ לוֹ
עַל שַׁנְךָ אֵת עֵשׂו שֶׁהוּא אֵדוּם "עַל מַרְכָּן תַּמִּי"), אֲבֵל לֹא תִימְרוּן דָּא וְלֹא תִהְוִדְעוּן דָּא
לִיעַקֵב אַבוּהוֹן לֹא תִאמְרוּ זֹאת וְלֹא תוֹדִיעוּ זֹאת לִיעַקֵב אֲבִיהֶם, דְּלֹא יִהְפֵּף עֲלֵמָא
בְּרִיגְעָא שֶׁלֹא יִתְהַפֵּךְ הָעוֹלָם בְּרַגַע.

אולי הטעם כי יעקב היה לו צער גידול בנים יותר מאברהם ויצחק, ואם היה יודע שבניו הלכו בגלות
והם בצער גדול, אז היה מרעיש עולמות והיו מתעוררים רחמים העליונים עד שהיה מוכרח לבא
משיח שלא בזמנו, ואז יתהפך העולם ברגע, כעין מה שמובא במס' בבא מציעא דף פה ע"ב עיי"ש.

מְעַרְב מְעַרְב דִּהֵיינו מֵלֶאךְ רִפְאֵל הַשּׁוֹלֵט בְּמַעֲרָב, אֶתְעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין וְקַרְבִּין
תְּקִיפִין דְּבְנוֹי מְעַרְב מְעַרְב תְּעוֹרֵר אֶל נְאֻקַּת חֲלָלִים וּמִלְחָמוֹת הַחֻזְקוֹת שֶׁל בְּנוֹי,
אִיתְעַר לְגַבֵּי רְחִימָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי הַתְּעוֹרֵר אֶל הַשְּׂכִינָה שְׁבַמְעַרְב, שֶׁהִיא אֲהוּבֵי יוֹנְתִי
תַמְתִּי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנֵהָא אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי בְּגִלוֹת, וְהֵיךְ מִתְבְּדְרִין בְּכַמָּה סְטָרִין וְאִיךְ
מִתְפְּזְרִים לְכַמָּה רוּחוֹת הָעוֹלָם.

אֶחָתִי בְרַתִּי רַעֲיָתִי רַעֲיָא דִּילִי רְחִימָתָא דְנַפְשָׁאִי, מַה נַּעֲבִיד מִן בְּנֵהָא (בְּנָא), מַה יַּעֲבֹדוּן אִינוּן, אַבְל רְחִימָתִי אֶחָתִי, אִימָא לָךְ, אִי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלֵךְ, אַנְתָּ מְרוּבַעַת, וְגַדְפִין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּרַתִּי יְחִידָתִי, דְתַהֲךְ בְּהַדְיָהּ וְלֹא תִשְׁבּוּךְ לִוְן, וְתַחְפִּי עֲלֵיָהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעֲלָמָא, וְאִי לָא, יִתְאַבְדּוּן מְעֲלָמָא.

מַה אִימָא לָךְ רַבִּי, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַעַת דָּא, אַרְיַמַת קָלָא, וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְךָ עֲלָמִין, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדְהָ, וְכַדִּין (ירמיה לא יד) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מְבַפְּהָ עַל בְּנֵיהָ, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּדִין (ישעיה כב יב) וְיִקְרָא אַדְנִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא לְבְכִי וּלְמִסְפַּד.

מתוק מדבש

עוד אמר הקב"ה אל השכינה אֶחָתִי בְרַתִּי רַעֲיָתִי רַעֲיָא דִּילִי, רְחִימָתָא דְנַפְשָׁאִי אַחֹתִי רַעֲיָתִי, הַרְיַעָה שְׁלִי אַהוּבַת נַפְשִׁי, מַה נַּעֲבִיד מִן בְּנָא מַה נַּעֲשֶׂה עִם בְּנִינוּ, מַה יַּעֲבֹדוּן אִינוּן וּמַה יַּעֲשׂוּ הֵם בְּגִלוּת לְבָדָם, אַבְל רְחִימָתִי אֶחָתִי אִימָא לָךְ אַבְל אַהוּבַתִּי אַחֹתִי אִי אֹמַר לָךְ, אִי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלֵךְ אִם בְּרַצוֹן עוֹלָה עֲלֵיךְ (הֵינּוּ אִם בְּרַצוֹן הוּא), אַנְתָּ מְרוּבַעַת אַתְּ תַהִי רֹבַצַת עֲלֵיהֶם, וְגַדְפִין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין וְהַכְנַפִּים שְׁלַךְ תַהִינָה פְרוּשׁוֹת לְד' רוּחוֹת הָעוֹלָם לְשִׁמּוֹר אוֹתָם, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּרַתִּי יְחִידָתִי אִי מִשְׁבִּיעַךְ בְּתִי יְחִידָתִי, דְתַהֲךְ בְּהַדְיָהּ וְלֹא תִשְׁבּוּךְ לִוְן שְׁתַּלְכִּי עִמָּהֶם וְלֹא תַעֲזֹבִי אוֹתָם, וְתַחְפִּי עֲלֵיָהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעֲלָמָא וְתַכְסִּי עֲלֵיהֶם בְּד' רוּחוֹת הָעוֹלָם, וְאִי לָא, יִתְאַבְדּוּן מְעֲלָמָא וְאִם לֹא תַעֲשִׂי כֵךְ, הֵם יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם ח"ו.

פירוש הפסוק המובא לקמן כה אמר ה', קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים הנה בשמי מרום נשמע קול והוא יללת בכי מר, רחל מבכה על בניה הקול הוא של רחל אמנו אשר מבכה על בניה שגלו לבין האומות, מאנה להנחם על בניה היא ממאנת לקבל תנחומין על בניה, כי איננו כי אין מי שנשאר בארצו כי כולם גלו. (מנלות)

אמר אליהו לרבי שמעון מַה אִימָא לָךְ רַבִּי מַה אֹמַר לָךְ רַבִּי, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַעַת דָּא, אַרְיַמַת קָלָא וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְךָ עֲלָמִין הַרְיַמָה קוֹלָה וְנִזְדַּעְזְעוּ ח"י אֶלְךָ עוֹלָמוֹת, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדְהָ וְהַקְב"ה עִמָּה, וְכַדִּין וְאִז נִאמַר קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מְבַפְּהָ עַל בְּנֵיהָ, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּדִין וְאִז כְּשִׁבָא הַפְרַעְנִיּוֹת נִאמַר בְּהַקְב"ה וְיִקְרָא אַדְנִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת בְּיוֹם הַהוּא לְבְכִי וּלְמִסְפַּד פִּי שִׁסְפְּדוּ וַיִּבְכוּ עַל גְלוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מֵאֵן חָמָא עֲרֵטוּרָא בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין, מֵאֵן חָמָא בְּלְבוּלָא וּמִסְפִּידָא דְתַמָּן,
עַד דְּכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא חֲשִׁיבוּ, דְּכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּן.

אָמַר לָהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, בְּרַתִּי יַחֲדַתִּי דִּילִי, תְּהֵף
לְחַפְיָא עֲלֵיהּ, וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן, אָמְרָה לִיהּ, מָאֲרִי דְעֻלְמָא
לֹא אִיהֵף, בְּתַר דְּרַבִּית לֹון, וּתְקִינִית לֹון, וּגְדִילִית לֹון, אָהָא חֲמִית
לְשַׁנְאִיהוּן דְּאָכְלִי לֹון, וְתִינְשִׁי לְנָא תַמָּן, פְּדִין אֹמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לָהּ לְאֶקְמָא לָהּ, וְלִמְפָּרְק לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וְלֶאֱפָקָא לֹון מִגְּלוּתָא, פְּמָה
דְּאֵת אָמַר (יִרְמִיָּה לֹא טו) פַּה אָמַר יְהוּ"ה מְנַעֲי קוּלְךָ מִפְּכִי וְגוֹמַר, וְיִשׁ
תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתֵךְ וְגוֹמַר, וְשָׁבוּ בְּנִים לְגְבוּלָם, וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְּמִיָּה.

בֵּינָן דְּנִפְקַת מִקְּמִיָּה, פְּתַח קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא
וְאָמַר (איכה ד א) אֵיכָה יוֹעַם זָהָב, וְכָל הָהוּא קִינָה דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא,

מתוק מדבש

מֵאֵן חָמָא עֲרֵטוּרָא בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין מִי רָאָה עֲרֹבֹב בְּכָל הֶרְקִיעִים, מֵאֵן חָמָא בְּלְבוּלָא
וּמִסְפִּידָא דְתַמָּן מִי רָאָה הַבְּלָבֹול וְהַמְּסַפֵּד שְׁהִיָּה שֵׁם, עַד דְּכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא
חֲשִׁיבוּ דְּכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּן עַד שְׁכַל צְבָאוֹת הַשְּׁמַיִם חֲשָׁבוּ שְׁכַל הָעוֹלָמוֹת יִתְהַפְּכוּ.

אָמַר לָהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהּ הַקְּב"ה לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא
הַשְּׁכִינָה, בְּרַתִּי יַחֲדַתִּי דִּילִי בְּתִי יַחֲדַתִּי שְׁלִי, תְּהֵף לְחַפְיָא עֲלֵיהּ תְּלַכִּי
לְחַפּוֹת וּלְשִׁמּוֹר עֲלֵיהֶם, וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן וְלִדְדוֹר עִם בְּנִינוּ, אָמְרָה לִיהּ הַשְּׁכִינָה לְהַקְּב"ה,
מָאֲרִי דְעֻלְמָא לֹא אִיהֵף רְבוּן הָעוֹלָם לֹא אוֹכַל לְלַכַּת עִמָּהֶם, בְּתַר דְּרַבִּית לֹון וּתְקִינִית
לֹון וּגְדִילִית לֹון כִּי אַחַר שְׁגִידֻלְתִּי אוֹתָם וּתִיקַנְתִּי אוֹתָם וְהַגְּדַלְתִּי אוֹתָם, אָהָא חֲמִית
לְשַׁנְאִיהוּן דְּאָכְלִי לֹון אִיהִי רֹוּאָה אֵת שׁוֹנְאִיהֶם שְׁמַכְלִים אוֹתָם, וְתִינְשִׁי לְנָא תַמָּן
וּתְשַׁכַּח אוֹתָנָו שֵׁם בְּגִלוּת, פְּדִין אֹמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָהּ לְאֶקְמָא לָהּ אִזּוּ נִשְׁבַּע
לָהּ הַקְּב"ה לְהַקִּים אוֹתָהּ, וְלִמְפָּרְק לֹון לְיִשְׂרָאֵל וּלְגֹאוּל אֵת יִשְׂרָאֵל, וְלֶאֱפָקָא לֹון
מִגְּלוּתָא וְלְהוּצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, פְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּמוֹ שְׁנֹאמַר, פַּה אָמַר יְהוּ"ה
מְנַעֲי קוּלְךָ מִפְּכִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמַעָה, כִּי יִשׁ שָׁכַר לְפַעֲלוֹתֶךָ נָאִם ה', וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב, וְיִשׁ
תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתֵךְ נָאִם ה', פִּי יִשׁ לְךָ מְקוֹם לְצַפּוֹת לְאַחֲרִית טוֹב לְבָנִי, כִּי בְּגִמּוֹל זֶה
וְשָׁבוּ בְּנִים לְגְבוּלָם, וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְּמִיָּה וְעַל הַבְּטַחָה זֶה יִצְאָה הַשְּׁכִינָה מִלְּפָנָיו.

בֵּינָן דְּנִפְקַת מִקְּמִיָּה כִּיּוֹן שְׁהַשְּׁכִינָה יִצְאָה מִלְּפָנֵי הַקְּב"ה, פְּתַח קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל
כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא פְּתַח הַקְּב"ה עַל כָּל צְבָאוֹת הַשְּׁמַיִם וְאָמַר, אֵיכָה יוֹעַם זָהָב
אִיךָ יִכְהָה מֵרֹאשִׁית הַפְּנִים הַמְּצַהִיב כֹּזֶהָב, וְכָל הָהוּא קִינָה דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא וְכֵן אֵת

קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי אָמַר לָהּ, לְבַתְּר קָשֶׁר רְחִימִין בְּהָהוּא אֱלִיא
וְחֶתְמוּ פִתְקִין.

מתוק מדבש

כל הקינה של פרשת איכה יועם זהב שהיא בא' ב', קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי אָמַר
לָהּ הַקְב"ה בלבדו אמר אותה, לְבַתְּר אחר שסיים את הקינה, קָשֶׁר רְחִימִין בְּהָהוּא
אֱלִיא (אליא הוא לשון קינה, עיין ערוך ערך אליה) קשר הקב"ה ברית של אהבה עם השכינה
על ידי הקינה ההיא, ור"ל שעל ידי הקינה התנחם הקב"ה קצת, לפי שהשכינה הסכימה
ללכת עם ישראל בגלות, וְחֶתְמוּ פִתְקִין ואז חתמו את פתקי הגזרות כמה זמן יהיו
ישראל בגלות.

מעלת הבכיה בבין המצרים בחצות היום

ענין בין המצרים והם כ"א ימים שבין שבעה עשר בתמוז עד תשעה באב מנהג טוב
וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים
ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית ומעם היות זה אחר חצות היום הוא כי אז הוא
התעוררות הדיגין בסוד כי ינטו צללי ערב אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום,
ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם, וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו כי
אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן ומכל שכן בלילות בין המצרים
שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלם כו' כל המתאבלים עליה.

(שער הכונות 79 פט ט"ג)

מאמר בכֵּיית מלאכי מעלה

כִּד עֵייל לִילִיא, מַה־הוּא זְמַנָּא חֲדוֹן לָא עָאלוּ קַמִּי מִלְפָּא, וְאַף עַל גַּב דְּחֲדוֹן לָא אֲתַעְרוּ, אֲבָל לְבַר קְיָיְמִי וּמְזַמְרֵי שִׁירְתָּא.

וְכִד אֲתַפְּלִיג לִילִיא וְאֲתַעְרוּתָא סְלֵקָא מִתְּתָא לְעִילָא, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתַעַר כֹּל חִילֵי שְׁמַיָּא לְבַכִּיָּה, וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וְאֲזַדְעִזְעֵן עֲלָיִי וְתַתָּאִי, וְלִית נְיִיחָא קַמִּיהָ בְּרִיף בְּזַמְנָא דְּמִתְעַרֵי לְתַתָּא בְּאוּרִייתָא, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וְכָל אֵינּוֹן נְשַׁמְתִּין דְּצַדִּיקָא (דְּעַמִּיה) כְּלָהוּ צִייתִין וְחֲדִיין לְהַהוּא קְלָא, וְכְדִין נְיִיחָא (ס"א קַמִּיה, וְאַתִּי נְיִיחָא לְכָלְהוּ נְשַׁמְתִּין

מתוק מדבש

"מאמר בכֵּיית מלאכי מעלה" בו מבואר כי כשנכנסת הלילה שדומה לגלות אין המלאכים נכנסים לפני הקב"ה לשיר וכל שירתם הוא מבחוי, ובחצות הלילה הקב"ה בועט ברקיע ומודעזעים עליונים ותחתונים מחמת גודל צער השכינה, ואז כל המלאכים בוכים על חורבן בית המקדש, ואין נחת לפניו אלא בזמן שמתעוררים למטה בלימוד התורה. ואמר עוד שאין המלאכים אומרים קדושה אלא כשבני ישראל למטה מקדשים את השי"ת, ואז עולה הקדושה מלמטה ומלמעלה יחדיו.

(מקור המאמר זוהר וימי דף רלא ע"א וצנזאוריני כרך 7 עמ' תקנה-תקנו)

כִּד עֵייל לִילִיא מַה־הוּא זְמַנָּא חֲדוֹן לָא עָאלוּ קַמִּי מִלְפָּא כַּשֶּׁנְכַּנְס הַלֵּילָה הַדּוּמָה לְזַמֵּן הַגְלוֹת מְזַמֵּן הַהוּא הַמְּשַׁמְחִים אֵינֵם נְכַנְסִים לְהִיכַל לְשִׁיר וְלִזְמֵר לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ ב"ה, כִּי אֵין שִׁירְתָּם מְעוֹרֶרֶת הַיְחוּד לַכֶּךְ אֵין תּוֹעֶלֶת בְּכַנְיִסְתָּם, וְאַף עַל גַּב דְּחֲדוֹן לָא אֲתַעְרוּ וְאַף עַל פִּי שְׁבַלִּילָה הַמְּשַׁמְחִים לֹא מִתְעוֹרְרִים בְּפָנִים, אֲבָל לְבַר קְיָיְמִי וּמְזַמְרֵי שִׁירְתָּא אֲבָל מִחוּץ לְהִיכַל עוֹמְדִים הַמְּלֹאכִים וּמְזַמְרִים שִׁירָה.

וְכִד אֲתַפְּלִיג לִילִיא וְאֲתַעְרוּתָא סְלֵקָא מִתְּתָא לְעִילָא וְכַשֶּׁמְגִיעַ חֲצוֹת הַלֵּילָה וְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל צַעַר הַשְּׁכִינָה עַל הַגְלוֹת עוֹלָה מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, אֵי נְמִי הַתְעוֹרְרוֹת הַמְּלֹאכִים בְּכָל חֲצוֹת לַיְלָה שְׂבוּכִים וְאוֹמְרִים מְזוֹמֵר עַל נְהוּרֹת בְּבַל, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתַעַר כֹּל חִילֵי שְׁמַיָּא לְבַכִּיָּה וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וְאֲזַדְעִזְעֵן עֲלָיִי וְתַתָּאִי אִזּוּ הַקְּב"ה מְעוֹרֵר אֶת כָּל צַבָּא הַשָּׁמַיִם לְבַכִּיָּה עַל חוֹרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וּמְזוֹדְעִזְעִים עַלִּיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, ר"ל הוּא דוּמָה כְּבִיכּוֹל לְמִי שִׁישׁ לוֹ כַּעַס עַל שׁוֹנְאִיו וְאֵינּוֹן יוֹכֵל לְהַנְקֵם מֵהֵם אִזּוּ מִחֲמַת כַּעַס בּוֹעֵט בְּמָה שֶׁלִּפְנֵיו, וְלִית נְיִיחָא קַמִּיהָ בְּרִיף בְּזַמְנָא דְּמִתְעַרֵי לְתַתָּא בְּאוּרִייתָא וְאֵין נְחַת לְפָנֵיו אִלָּא בְּזַמֵּן שִׁמְתְעוֹרְרִים לְמַטָּה בְּלִימוֹד הַתּוֹרָה, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא וְכָל אֵינּוֹן נְשַׁמְתִּין דְּצַדִּיקָא כְּלָהוּ צִייתִין וְחֲדָאן לְהַהוּא קְלָא (ס"ג) אִזּוּ הַקְּב"ה וְכָל נְשַׁמּוֹת הַצַּדִּיקִים שְׁבַגְן עַדן כּוֹלֵם מְקַשִּׁיבִים וּשְׁמַחִים לְקִרְאֵת קוֹל הַתּוֹרָה, וְכְדִין נְיִיחָא

דְּצִדִּיקָא עֲמִיה) קָמִיה אֲשַׁתְּכַח, בְּגִין דְּמִיּוּמָא דְּאֲתַחֲרִיב מְקַדְּשָׁא לְתַתָּא, אֹמְרֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלֹא יִיעוּל בְּגוּ יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיֵלָא, עַד דְּיַעֲלוּן יִשְׂרָאֵל לִירוּשָׁלַם דְּלַתַתָּא, דְּכְתִיב (הושע יא ט) בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבוּא בְּעִיר, וְהָא אֹקְמוּהָ חֲבֵרְיָא.

וְכָל אֵינוֹן מְזַמְרֵי קְיָיְמֵי לְבָר, וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא בְּתַלְת פְּלָגֵי לִילְיָא, וְכָלְהוּ מְשַׁבְּחָן בְּתוֹשְׁבַּחְתָּן יְדִיעָאן, וְכָלְהוּ חִילֵי שְׁמִיָּא פְּלָהוּ מְתַעְרֵי בְּלִילְיָא, וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא, וְקְדוּשָׁה לֹא מְקַדְּשֵׁי לַעֲיֵלָא עַד דְּמְקַדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמִיָּא מְקַדְּשֵׁי שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחָדָא, וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מְתַקְּדָשִׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, (ס"א בְּגִין דְּקְדוּשָׁה דְּשְׁמָא דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא סְלִיק אֲלָא מַעֲיֵלָא וּמְתַתָּא) כְּחָדָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ויקרא יב ב) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

מתוק מדבש

קָמִיה אֲשַׁתְּכַח ואז יש נחת רוח לפניו, בְּגִין דְּמִיּוּמָא דְּאֲתַחֲרִיב מְקַדְּשָׁא לְתַתָּא אֹמְרֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּלֹא יִיעוּל בְּגוּ יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיֵלָא עַד דְּיַעֲלוּן יִשְׂרָאֵל לִירוּשָׁלַם דְּלַתַתָּא לְפִי שְׁמִיּוּם שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁבַּע הַקַּב"ה שֶׁלֹּא יִכְנַס בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם שֶׁל מַעֲלָה ר"ל שֶׁלֹּא יִתִּיחַדוּ הַתְּפָאֶרֶת עִם הַמַּלְכוּת, עַד שִׁישְׂרָאֵל יִכְנַסוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם שֶׁל מַטָּה, דְּכְתִיב בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ פִּי עַד שִׁיחִיה בְּקִרְבְּךָ קְדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם שֶׁל מַטָּה, וְלֹא אָבוּא בְּעִיר עַד אַז לֹא אָבוּא בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַם שֶׁל מַעֲלָה, וְהָא אֹקְמוּהָ חֲבֵרְיָא וְכֵן פִּירְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, בְּמַס' תַּעֲנִית דָּף ה ע"א.

וְכָל אֵינוֹן מְזַמְרֵי קְיָיְמֵי לְבָר וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא בְּתַלְת פְּלָגֵי לִילְיָא וְכָל הַמַּלְאָכִים הַמְזַמְרִים עוֹמְדִים לְחוּץ מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְאֹמְרִים שִׁירָה בְּגו' מִשְׁמֵרוֹת הַלַּיְלָה, וְכָלְהוּ מְשַׁבְּחָן בְּתוֹשְׁבַּחְתָּן יְדִיעָאן וְכוּלָם מְשַׁבְּחִים בְּתַשְׁבְּחוֹת הַיְדוּעוֹת (הַמְצוּאִרִים צַפ' וַיִּקְהַל דָּף קנ"ה ע"ג), וְכָלְהוּ חִילֵי שְׁמִיָּא פְּלָהוּ מְתַעְרֵי בְּלִילְיָא וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא וְכָל צַבָּא הַשָּׁמַיִם כּוֹלָם מְתַעֲרָרִים לְזַמֵּר לְהַקַּב"ה בְּלַיְלָה וְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם, וְקְדוּשָׁה לֹא מְקַדְּשֵׁי לַעֲיֵלָא עַד דְּמְקַדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא וְאִין הַמַּלְאָכִים מְקַדְּשִׁים בְּקְדוּשָׁה לְמַעֲלָה עַד שֶׁמְקַדְּשִׁים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמִיָּא מְקַדְּשֵׁי שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחָדָא וְאִז כָּל צַבָּא הַשָּׁמַיִם מְקַדְּשִׁים שֵׁם הַקְּדוֹשׁ יְחִיד, וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מְתַקְּדָשִׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים מְתַקְּדָשִׁים מֵהַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּוֹנִים, בְּגִין דְּקְדוּשָׁה דְּשְׁמָא דְּקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא סְלִיק אֲלָא מַעֲיֵלָא וּמְתַתָּא כְּחָדָא לְפִי שֶׁהַקְּדוּשָׁה שֶׁל שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה לֹא עוֹלָה אֲלָא מִלְּמַעֲלָה וּמִלְּמַטָּה יְחִיד, הָדָא הוּא דְּכְתִיב קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכֵן כָּתוּב קְדוּשִׁים בְּלִשׁוֹן רַבִּים לְהוֹרוֹת עַל קְדוּשָׁה שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה.

מאמר אבילות בתשעה באב

בְּתֵר דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא, אֶתְמַר בְּשְׂכִינְתָּא אִימָא
 קְדִישָׁא, (איכה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדַד הָעִיר רַבְתֵּי עִם הָיְתָה פְּאֶלְמָנָה,
 וּמְכַבִּין בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב נְהוּרִין וְשַׁרְגִין, וְעַבְדִּין הַסֶּפֶד וְיִתְבִּין פְּאֶבְלִים,
 לְאֶשְׁתַּתְּפָא בְּדוּחְקָא דְשְׂכִינְתָּא, בְּגִין דְּאֵינוּן גְּרָמוּ לָהּ כָּל הַהוּא תְּבִירוּ.

מתוק מדבש

"מאמר אבילות בתשעה באב" בו מבואר שאחר שחטאו ישראל ונחרב ביהמ"ק נאמר על
 שכינה איכה ישבה "בדד" ועל כן צריך לכבות את הנרות בליל תשעה באב, ועושים הספד,
 ויושבים על הארץ כאבלים.

(מקור המאמר צוהר עקב דף עזר ע"א ונציאורינו כרך טו עמ' קע)

בְּתֵר דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְאֶתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא אַחַר שְׁחַטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֶתְמַר
 בְּשְׂכִינְתָּא אִימָא קְדִישָׁא נֹאמַר בְּשִׁכְנָה שְׁהִיא אִם הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִיכָה יִשְׁבָּה
 בְּדַד הָעִיר רַבְתֵּי עִם הָיְתָה פְּאֶלְמָנָה, וְעַל כֵּן וּמְכַבִּין בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב נְהוּרִין וְשַׁרְגִין
 בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב מְכַבִּים אֶת הָאוֹרוֹת וְהַנְּרוֹת, וְעַבְדִּין הַסֶּפֶד וְיִתְבִּין פְּאֶבְלִים וְעוֹשִׂים הַסֶּפֶד
 וְיוֹשְׁבִים עַל הָאָרֶץ כְּאֵבְלִים, לְאֶשְׁתַּתְּפָא בְּדוּחְקָא דְשְׂכִינְתָּא לְהַשְׁתַּתֵּף בְּדוּחַק וְצַעַר הַשְּׂכִינָה,
 בְּגִין דְּאֵינוּן גְּרָמוּ לָהּ כָּל הַהוּא תְּבִירוּ לְפִי שִׁישְׂרָאֵל גְּרָמוּ לָהּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם כָּל הַשְּׁבַר הַהוּא.

לידת משיח

ענין תשעה באב מה שנהגו ביום תשעה באב במנחה לומר פסוקים של נחמות וגם
 לקום ולשבת על הספסלים למעלה, ואדרבא נראה מן התלמוד בבלי כי לעת
 ערב הציתו אש בהיכל ביום תשעה באב ונשרף בעת המנחה וכפי זה היה ראוי
 להחמיר במנחה יותר מבשחר, אבל הענין יובן כמה שדרשו בגמרא על פסוק מזמור
 לאסף אלהים באו גוים כו', והקשו מזמור קינה מבעי ליה ותירץ כי בתחילה התחילו
 האויבים להרוג את בני ישראל ואז חשבו ישראל שלא יהיה ח"ו תקומה למפלתם
 ויכלו ח"ו בחרב האויבים, ובראותם שהציתו אש בהיכל לעת ערב שהוא זמן המנחה
 אז אמרו מזמור ושמתו שמחה גדולה וקבלו נחמה, כי אם ח"ו לא היה הקב"ה משליך
 חמתו על העצים ועל האבנים לא היתה תקומה לשונאי ישראל, וכמו שאמרו ז"ל
 כלה את חמתו ויצת אש בציון, ונמצא כי לעת מנחת ערב שהציתו אש בהיכל אז
 אמרו ישראל מזמור וקבלו נחמה על צרתם, אם כן המנהג הנזכר הוא טוב ונכון.
 ונלע"ד ששמעתי גם כן ממורי ז"ל טעם אחר והוא כי אז במנחת תשעה באב נולד
 המשיח הנקרא מנחם כנזכר במדרש איכה רבתי.

(שער הסוגות דף פט ע"ג)

מאמר בכֵּיית יוֹסֵף

וַיְפֹל עַל צְוָאֲרֵי בְנֵימָן אָחִיו וַיִּבֶךְ, וּבְנֵימָן בָּכָה עַל צְוָאֲרָיו, רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָא אֻקְמוּהָ דְבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי.

וְהָא אֻקְמוּהָ, דְכֶתִיב (איכה ה ה) עַל צְוָאֲרֵינוּ נִרְדְּפָנוּ, עַל בֵּי מִקְדָּשָׁא דְאִיהוּ צְוָאר וְשִׁפְירוּ דְכָל עֲלָמָא נִרְדְּפָנוּ, יִגְעָנוּ לְמַבְנֵי לִיה תְּרִין זְמָנִין, וְלֹא הוֹנַח לָנוּ, דְהָא לֹא שְׁבָקוּהָ לָן וְאִתְחַרַּב וְלֹא אִתְבְּנֵי לְבִתְרָא. מַה צְוָאר פִּיּוֹן דְאִשְׁתַּצִּי, כָּל גּוֹפָא אִשְׁתַּצִּי עֲמִיָה, הֵכִי נָמִי בֵּי מִקְדָּשָׁא פִיּוֹן דְאִיהוּ אִשְׁתַּצִּי וְאִתְחַשְׁףָּ, כָּל עֲלָמָא הֵכִי נָמִי אִתְחַשְׁףָּ, וְלֹא נָהִיר שְׁמָשָׁא וְלֹא שְׁמִיא וְאַרְעָא וְכוֹכְבֵיא.

מתוק מדבש

"מאמר בכֵּיית יוֹסֵף" בו יבואר שמה שבכה יוסף על צוארי בנימין, לרמז לו כי כמו שנמכר יוסף ע"י שנאה ולשון הרע, כן על ידי זה יחרבו ב' בתי המקדש. וכשבית המקדש נחרב כל העולם נחשך, והשמש לא האיר וגם השמים והארץ והכוכבים לא השפיעו את כוחם, יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן.

(מקור המאמר דלילוג זוהר פרשת ויגש דף רט ע"ג וצנזאורינו כרך 7 עמ' שלט-שמג)

וַיְפֹל עַל צְוָאֲרֵי בְנֵימָן אָחִיו וַיִּבֶךְ, וּבְנֵימָן בָּכָה עַל צְוָאֲרָיו, רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָא אֻקְמוּהָ הִי כִּבְר פִּירְשׁו חז"ל עַל מַה שְׁנֵאמַר צוֹאֲרֵי בִלְשׁוֹן רַבִּים, דְּבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי שִׁבְכָה יוֹסֵף לִפִּי שְׂרָאָה בְרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ שְׁשֵׁנִי הַמִּקְדָּשִׁים הַעֲתִידִים לִיבְנוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין עֲתִידִים לִיחַרְבּ, וְהַטַּעַם שֶׁהֲרָאוּ לוֹ כֵּן עֲנִין זֶה, לְהוֹדִיעַ לוֹ כִּי כִּמוּ שְׁעַל יְדֵי שְׂנֵאָה וְלִשׁוֹן הָרַע נִמְכַר יוֹסֵף כִּמוּ כֵּן עַל יְדֵי זֶה יִחַרְבוּ ב' בְּתֵי מִקְדָּשׁוֹת.

וְהָא אֻקְמוּהָ וְכִבְר פִּירְשׁוּ חז"ל מַה דְכֶתִיב עַל צְוָאֲרֵינוּ נִרְדְּפָנוּ פִּירְשׁוּ עַל בֵּי מִקְדָּשָׁא דְאִיהוּ צְוָאר וְשִׁפְירוּ דְכָל עֲלָמָא נִרְדְּפָנוּ שְׁנֵרְדַפְנוּ עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא צוֹאר וְיוֹפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, יִגְעָנוּ לְמַבְנֵי לִיה תְּרִין זְמָנִין יִגְעָנוּ לְבִנְיָנוּ שְׁתֵּי פַעְמִים, וְלֹא הוֹנַח לָנוּ, דְהָא לֹא שְׁבָקוּהָ לָן כִּי לֹא הִנִּיחוּ אוֹתוֹ לָנוּ, וְאִתְחַרַּב וְלֹא אִתְבְּנֵי לְבִתְרָא כִּי נִחְרְבוּ וְלֹא נִבְנוּ אַחַר כֵּן. וְעוֹד דְמִיּוֹן הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְצוֹאר מַה צְוָאר פִּיּוֹן דְאִשְׁתַּצִּי כִּמוּ שְׁצוֹאר כִּיּוֹן שְׁנִכְרַת, כָּל גּוֹפָא אִשְׁתַּצִּי עֲמִיָה כָּל הַגּוֹף נִכְרַת עִמוּ, הֵכִי נָמִי בֵּי מִקְדָּשָׁא פִיּוֹן דְאִיהוּ אִשְׁתַּצִּי וְאִתְחַשְׁףָּ כִּמוּ כֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כִּיּוֹן שֶׁהוּא נִכְרַת וְנִחְרַב, כָּל עֲלָמָא הֵכִי נָמִי אִתְחַשְׁףָּ כָּל הָעוֹלָם גַּם כֵּן נִחְשַׁךְ אוֹרוֹ, וְלֹא נָהִיר שְׁמָשָׁא וְלֹא שְׁמִיא וְאַרְעָא וְכוֹכְבֵיא וְהַשְּׁמֶשׁ לֹא הָאִיר וְהַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַכּוֹכָבִים לֹא הִשְׁפִּיעוּ אֶת כּוֹחֵם.

בְּגִין כֶּף בְּכָה יוֹסֵף עַל דָּא, וּלְבַתֵּר דְּבְכָה עַל דָּא, בְּכָה עַל שְׁבֻטִין
 דְּאַתְּגָלוּ, פֶּד אַתְּחָרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא פְּלִהוּ שְׁבֻטִין אַתְּגָלוּ מִיַּד,
 וְאַתְּבְּדְרוּ בִינֵי עַמְמֵינָא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּנְשָׁק לְכָל אָחִיו וַיִּבְךְ עֲלֵיהֶם,
 עֲלֵיהֶם וְדָאִי, עַל פְּלִים בְּכָה, עַל בִּי מִקְדָּשָׁא דְאַתְּחָרִיב תְּרִין זְמַנִּין,
 וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבֻטִים דְּאַתְּגָלוּ בְּגִלוּתָא וְאַתְּבְּדְרוּן בִּינֵי עַמְמֵינָא,
 וְאַחֲרֵי כֵן דְּבְרוּ אָחִיו אִתּוּ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּכְפּוּ, דְּהָא אִיהוּ בְּכָה דְנִצְנָצָה
 בֵּיהּ רוּחָא קְדִישָׁא, וְאַיְנוּן לֹא בְּכוּ דְלֹא שָׂרָא עֲלֵיהּ רוּחַ קְדָשָׁא.

בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מתוק מדבש

בְּגִין כֶּף בְּכָה יוֹסֵף עַל דָּא וּבִשְׂבִיל זֶה בְּכָה יוֹסֵף עַל בִּי הַחֲרַבְנוּת, וּלְבַתֵּר דְּבְכָה עַל
 דָּא בְּכָה עַל שְׁבֻטִין דְּאַתְּגָלוּ וְאַחַר שְׂבַכָה עַל זֶה בְּכָה עַל הַשְּׂבֻטִים שְׂגִלוּ, כִּי
 פֶּד אַתְּחָרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא פְּלִהוּ שְׁבֻטִין אַתְּגָלוּ מִיַּד וְאַתְּבְּדְרוּ בִינֵי עַמְמֵינָא כְּאִשְׁר
 נִחְרַב הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ כָּל הַשְּׂבֻטִים גָּלוּ וְנִתְפְּזוּ בֵּין הָעַמִּים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּנְשָׁק לְכָל
 אָחִיו וַיִּבְךְ עֲלֵיהֶם, עֲלֵיהֶם וְדָאִי פִירוּשׁ עַל פְּלִים בְּכָה, עַל בִּי מִקְדָּשָׁא
 דְּאַתְּחָרִיב תְּרִין זְמַנִּין עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּחְרַב בִּי פְעַמִּים, וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׂבֻטִים
 דְּאַתְּגָלוּ בְּגִלוּתָא וְאַתְּבְּדְרוּן בִּינֵי עַמְמֵינָא וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׂבֻטִים שְׂגִלוּ וְנִתְפְּזוּ בֵּין
 הָעַמִּים, וְאַחֲרֵי כֵן דְּבְרוּ אָחִיו אִתּוּ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּכְפּוּ, דְּהָא אִיהוּ בְּכָה דְנִצְנָצָה
 בֵּיהּ רוּחָא קְדִישָׁא כִּי הוּא בְּכָה לְפִי שְׁנִצְנָצָה בּוּ רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ וְרָאָה אֶת הַצְּרוּת שִׁימְצָאוּ
 אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאַיְנוּן לֹא בְּכוּ דְלֹא שָׂרָא עֲלֵיהּ רוּחַ קְדָשָׁא וְהֵם לֹא בְּכוּ כִּי לֹא שִׁרְתָה
 עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ וְלֹא רָאוּ אֶת כָּל הַצְּרוּת שִׁיעֲבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

הזוהר במדק מערה... שם למד סתרי חזק

"הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

**23 כרכים המפרשים את כל דברי הזוהר
בלשון קל וקצר ע"פ מפרשי הזוהר הקדמונים**

ניתן להשיג בפורמט גדול (24/17 ס"מ)

ובפורמט בינוני (17/12 ס"מ) - מהדורת ר' הערשל וועבער

משלוחים חינם עד הבית לכל חלקי הארץ

ניתן להשיג בחנויות המובחרות,

או במייל: 3022233@gmail.com או בטל:

1800-350-330